

2013., IX. évfolyam 3. szám

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA



VENI SANCTE

Sík Sándor: Az első sárga levél

A fák alatt feküdtem,
Merengve fölfelé.
Hát ellibeg fölöttem,
Bénán, aszály-ütötten
Egy sárga tölgylevél.

Könnymű szél zilálja
Az asszu lombokat,
De nem leng több utána,
Csak ő az ősz leánya,
Az első áldozat.

Egyetlen, aki lenni
S nem-lenni is megért.
Valami hívja menni
- Menni-e vagy pihenni? -
Nem kéri, hogy miért.

Mért éppen ő az első?
És mért ilyen korán?
Mért nem dajkálta esső
Kis életének első
És utolsó nyarán?

Nem kérdez és nem lázad,
Panasza, könnye sincs.
Húlt erein alázat
Halk zizegése bágyad
És lelken legyint:

„Törvényemet betöltöm:
Édes volt odafönn,
És jó lesz lenni a földön.
Azt, ami lesz, köszöntöm,
Ami volt, köszönöm.”

A TARTALOMBÓL



Iskolát vett át a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Nyírbátorban

A Báthory István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskolában 47 pedagógus 602 tanulóval kezdi az oktató-nevelő munkát. **4. oldal**



Közel 200 alkotás érkezett a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye által meghirdetett „Isten tenyerén” című rajzpályázatra. A díjat a pályamunkák kiállításán adják át októberben a Nyíregyházán a Szent Imre Gimnáziumban. A témában Zsirosné Seres Judit osztja meg velünk kutatási eredményeit. **8–9. oldal**



Toronyórát láncostul. A Podmaniczky-díjat kapott Takács Józseffel, az ország egyetlen toronyóra-kutatójával beszélgetünk, aki a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Könyv- és Levéltárának vezetője. **10–11. oldal**



A debreceni Szent István Templom közössége egész alakos bronz Szent István királyt ábrázoló szobrot állíttatott. **12–13. oldal**



Sgraffito reneszánszkorabeli technikával készült a különleges püspökladányi oltárkép. **14–15. oldal**



2013 októberében ünnepli fennállásának 20. évfordulóját az egyházmegyei karitás. **29. oldal**

A címlapon a nyírbátori Báthory István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskola diákjai

Veni Sancte Spiritus! – Jöjj, Szentlélek Úristen!

Így kezdődik imádságos énekünk, amelyben a Szentlelket, Isten lelkét kérjük a tanév elején, hogy jöjjön és legyen velünk az iskolában. Ez a szeptemberi kérés fontos dolgokra hívja fel a figyelmet, amikor újra iskolába indulnak a fiatalok.

Az iskolában töltött első napoknak sajátos hangulata van. Az öröm és a várakozás van együtt. A szünet után ismét találkoznak egymással mindazok, akik kapcsolatban vannak az iskolával, illetve az ott folyó élettel. Mert az iskolában élet van, olyan munka folyik ott, ahol sokan dolgoznak együtt, és sok ember munkájából tevődik össze az eredmény. Diákok – szülők – nevelők... mind egymásra vannak utalva, együtt dolgoznak, egymás segítségére szorulnak...

A diákok „tanulni” szeretnék, hogy egyre többet tudjanak meg a világról, emberekről, önmagukról. De ez nemcsak kedv kérdése, hanem komoly munka, tanulniuk kell, hogy felkészüljenek az életre. A szülők rábizzák

gyermeküket a nevelőkre, és elvárják, hogy tanítsák – jobb emberré neveljék a gyermeküket. A pedagógusok át szeretnék adni tudásukat, de el is várják, hogy hallgassanak rájuk a diákok, elfogadják és megtanulják, amit tanítanak. Mindez olyan munka, olyan feladat és elvárás, aminek csak akkor tudnak megfelelni diákok, szülők és tanárok, ha Isten segítségével teszik. Ezért kérjük imával a jó Istent: Jöjj, Szentlélek Úristen! Tartsa rajtunk tekintetét az év folyamán, hogy ebben a közös munkában minden résztvevő megértse feladatát, és elérje azt, amit kíván.

Segít az Isten, de hogyan?

Semmiképpen nem úgy, hogy „helyettünk” megy az iskolába tanulni – tanítani. A Szentlélek nem helyettünk, hanem velünk dolgozik, belülről erősít meg bennünket. „*A szél ott fúj, ahol akar, hallod a zúgását, de nem tudod, honnan jön és hová megy. Így van vele mindenki, aki Lélekből született.*” – mondta Jézus Nikodémusnak, aki nehezen értette meg, hogyan is alakítja újjá az embert a Szentlélek. (Jn 3,8)

Jöjj, Szentlélek Úristen, áraszd reánk mennyből fényességedet!

Az iskolai munkában is a Szentlélek gyújt világgosságot az értelmünkben, hogy megértsük és befogadjuk a felkínált ismeret-

teket. Sok szereplője van az iskolában folyó munkának, s hogy ezek eredményesen tudjanak együtt dolgozni, és a legjobbat adják egymásnak, isteni fényre, útmutatásra van szükségük.

Jöjj el, árvák gyámola, jöjj el, szívünk orvosa.

Tanulni, tanítani nemcsak szép és jó, hanem nehéz is. Össze kell szedni magát az embernek, hogy eredménye is legyen a munkájának. Kitartásra van szükség, hogy a mindennapi munkát, a fáradtság és kedvetlenség ellenére se adjuk fel. Ebben is a Szentlélek segít, erősíti az akaratunkat, hogy a jót legyen erőnk megtenni.

Jöjj el, lelki vigaszunk, testi-lelki támaszunk.

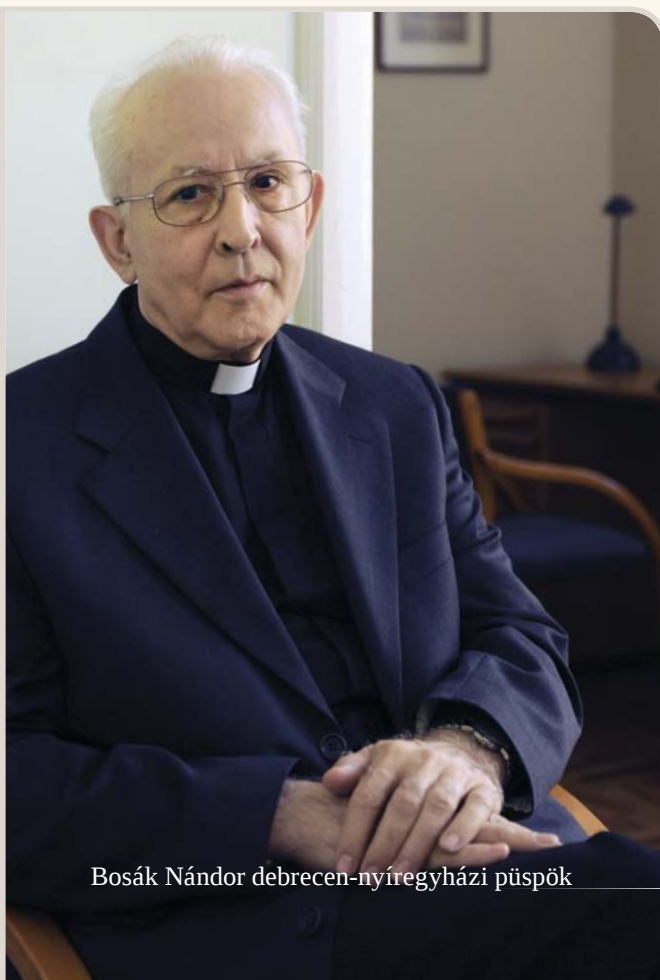
A Szentlélek örömet gyújt az ember szívében. Nagy ajándéka ez Istennek, ha örülni tudunk a szépnek, jónak, mindennek, amit tanulhatunk, amit kapunk az iskolában, és nem engedjük, hogy kedvünket szegje, ami rossz, ami nem szép. Szoktuk is mondani, hogy a Szentlélek a vidámság lelke.

Ezekkel a gondolatokkal küldöm főpásztori áldásomat a tanév elején az iskolai munka minden résztvevőjének, a diákoknak, a tanároknak és minden gyermeket nevelő családnak.

Istenünk, te híveid szívét a Szentlélek megvilágosításával tanítod.

Add, hogy a Szentlélek segítségével megismerjük, ami helyes, és az ő vigasztalásának mindenkor örvendjünk.

Bosák Nándor
debrecen-nyíregyházi püspök



Iskolát vett át a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Nyírbátorban

Iskolát vett át a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye a 2013/14-es tanévtől kezdődően Nyírbátorban. A Báthory István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskolában 47 pedagógus 602 tanulóval kezdi az oktató-nevelő munkát. Az intézmény tanévnnyitó ünnepségén, amelyet a Kelemen Didák Lelkigyakorlatos és Közösségi Ház díszudvarán tartottak, a református és görögkatolikus felekezetek képviselői is részt vettek.

A tanévnnyitó kezdetén *Babály András*, a Nyírbátori Római Katolikus Minorita templom plébánosa, az iskola lelki vezetője elmondta: történelmi óránk lehetünk részesei, hiszen közel 100 évvel ezelőtt a minorita rend elindított egy algimnáziumot ebben a városban.

Bosák Nándor püspök atya az iskola megáldása előtt az országalapító Szent István királyra utalt, aki államiságot, otthont és helyet adott a magyarságnak az európai kultúrában, bekapcsolta népünket a Krisztusban hívő emberek közösségébe. A főpásztor felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy az egyházmegye az iskola átvételével felelősséget vállal abban, hogy az intézmény egyre jobban betölthesse feladatát, rendeltetését. Az iskola feladata, hogy a fiatalokat ellássa mindazzal a szellemi és erkölcsi tudással, ismerettel, amely alkalmassá teszi őket arra, hogy az életben megállják a helyüket. A püspök atya hangsúlyozta, hogy az Egyháznak évezredek tapasztalata van a nevelésben, az értékek továbbadásában, az értékes életre való felkészítésben, ezt az értéket, gazdagságot kínálja fel az intézménynek. Majd kérte a diákokat, hogy nyitott lélekkel fogadják mindent, és bátorította a szülőket, hogy legyenek meggyőződve arról, hogy az intézmény a lehető legtöbbet tesz majd a diákok testi-lelki fejlődéséért.



602 tanuló a hittanórákon

Rác Tiborné, az intézmény igazgatója tanévnnyitó beszédében elmondta, hogy nagy várakozással tekint az új tanévre. Az igazgatónő a Katolikus Etikai Kódex sorait idézve kiemelte: „Az iskola azzal válik katolikusává, hogy az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban és ezt ki is jelenti. A katolikus iskola nem csupán ismereteket nyújt, hanem értékeket közvetít, a keresztény világlátás alapján adja át kritikusan és módszeresen a műveltséget, ezáltal munkálkodik a személyiség kiteljesítésében.”

Rác Tiborné örömmel fogadta ezt az új lehetőséget és biztosította Bosák Nándor püspök atyát afelől, hogy nyitott szívvel és lélekkel kezdik meg a tanévet a katolikus intézményben. Majd hozzátette: ezen az úton a múlt azon értékeit, hagyományait is tovább viszik, amelyek meghatározták a közösség arculatát. A tanév során az intézmény valamennyi tanulója felekezetének megfelelő hitoktatásban részesül. A diákokhoz szólva elmondta, ebben a tanévben már kívül-belül felújított falak között folytathatják tanulmányaikat, és kérte őket, hogy belső igényességgel végezzék a munkájukat.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartása alatt ettől a tanévtől kezdődően immár 6 intézményben folyik oktató-nevelő munka.



Rác Tiborné igazgató

Kovács Ágnes





Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium



Lindenberger János plébános (1869-1951), aki 1918-1940-ig volt debreceni plébános, szolgálata idején elődeihez hasonló dinamizmusának köszönhetően a debreceni katolikus egyház nagy lendülettel fejlődött. Többek között kibővítette a még 1916-ban megnyitott Szent László Kollégiumot, amely az 1862-ben alapított Theresianum Katolikus Fiúnevelő Intézetben működött. A kollégium 1945-ben népi kollégiummá alakult át.

A Szent Anna plébánia 1928-ban megvásárolta a Debrecen, Simonyi u. 38. szám alatti villát dr. Gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter támogatásával és a Váradi püspökség jövedelméből kieszközölt pénzből. Kellő tatarozás után 1928 őszén a kollégium a város legszebb helyére, a Nagyerdőre átköltözött. Az épületet 1950-ben államosították, amelyet a rendszerváltás után a plébánia visszaigényelt, majd a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye támogatásával átalakított és berendezett. 1995. február 1-jén 19 diák költözhetett az épületbe, ahol gondnoki lakást is kialakítottak. Plébánosi ajánlással lehetett jelentkezni a tágas kerttel rendelkező családi kollégiumba, ahol hetente hitoktatáson és havonta szentmisén vehettek részt a fiatalok. Igazgatója: Orosz Lőrinc prépost-plébános volt.

Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium

2012 tavaszán megkezdődtek a kollégium bővítési és felújítási munkálatai, majd ez év, 2013 őszétől a nevében is változó, mint a Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium nyitja meg kapuit az egyetemisták számára Debrecen szívében, a Nagyerdőn.

A kollégiumban 3 emeleten összesen 36 férőhely található egy-, két-, három és ötágyas szobákban, szobánként külön zuhanyzóval. Minden emeleten van egy közös konyha, amely a főzéseknek és a jóízű beszélgetéseknek is színhelye lehet.

A Szakkollégium lépcsőházában Szent László királyról készült szobrot helyeztek el, aki erősen keresztény hitével, bátor magatartásával, kiemelt erkölcsösségével, erényességével példaképe lehet az egyetemi ifjúságnak. Az épületben található egy

kápolna, amely szentmisére, elmélkedésre, imádkozásra hívja a diákokat. A konferenciaterem tehésgondozó műhelymunkák, előadások színhelye is lesz.

Kialakítottak egy számítógép-termet, de a szobákban is elérhető az internet. Az átalakított, kibővített és modernizált szakkollégiumi épület nemcsak egy teljesen megújult, a mai igényeknek megfelelő szállás, hanem valódi otthona lesz a városban tanuló egyetemista fiataloknak.

Szellemi, lelki gazdagodás lehetőségét nyújtja

Bosák Nándor, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke a Szent László Katolikus Szakkollégiumot azzal a célkitűzéssel hozta létre, hogy összegyűjtse a Debrecenben tanuló tehetséges, erkölcsi tartással rendelkező egyetemista fiúkat, akik maguk is törekednek igényes katolikus, keresztény életvitel kialakítani; fontos számukra az intellektuális képzés, a szaktudás erősítése, az aktív közösségi életvitel, a társadalmi érzékenység és a lelkiség elmélyítése.

A most szerveződő szakkollégium programját a diákokkal közösen szeretnék kialakítani azzal a céllal, hogy az egyetemi képzésen túl újabb információval is gazdagodjanak, valamint a tehetséges, saját szakmai-emberi fejlődéséért tenni akaró hallgatókat és más, a tehésgondozás iránt elkötelezett személyeket és szervezeteket összekovácsolja,

fórumot biztosítson az együttgondolkodásnak és a közös munkának.

A tervek szerint minden félévben lesznek kötelező és választható előadások, melyekből félév végén vizsgáznak a diákok.

Mivel ez katolikus szakkollégium, ezért fontos, hogy ne csak a tanulmányokban, hanem a lélekben is rend legyen. Ehhez nyújtanak segítséget a hétköznapi szentmisék, amelyen hetente legalább egy alkalommal részt kell venni, és a közös esti zsolozsma, a kompletórium. Félévente egy több napos lelkigyakorlaton, szerdán esténként ifjúsági hittanon vesznek majd részt a diákok, amely már nem csak a kollégistáknak szól.

Mindezeket túl sokféle közösségi program (gyalog-, biciklitúrák, filmklub, főzőverseny, kirándulások) teszi még izgalmasabbá a diákok életét. Ezeket publikussá is tehetik a Kollégiumi Újság (Q) című lapban, és bekapcsolódhatnak a kolirádió műsorának szerkesztésébe is.

A Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégium jelenlegi igazgatója: Csordás Gábor püspöki titkár, szakmai koordinátora: Molnár Katalin. A Szakkollégiumba folyamatosan várják a diákok jelentkezését. A jelentkezéssel kapcsolatos információk megtalálhatók a kollégium honlapján:

www.szentlaszlokollégium.hu

Sajtóiroda –
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye



SIMONE WEIL

Iskolai tanulás és istenszeretet

A tanulás keresztény fogalma lényegében megegyezik az imádságéval: figyelniünk kell. Amennyire csak képesek vagyunk, minden figyelmünket Istenre kell irányítanunk. Az ima minősége sokban függ a figyelem nagyságától. A szív melege ezt nem pótolhatja.

Csak a legteljesebb figyelem lép kapcsolatba Istennel, amikor az ima eléggé erős és tiszta ahhoz, hogy egy ilyen kapcsolat létrejöhessen: de minden figyelemnek Isten felé kell fordulnia.

Az iskolai feladatok természetesen a figyelem alsóbb rétegét fejlesztik. Mégis, ezek a feladatok igen eredményesek lehetnek a figyelem képességének növelésében, amely azután az ima perceiben rendelkezésre áll, ha valóban ezért és csakis ezért a célért végezzük.

A tanulás igazi és szinte egyetlen célja, ha manapság ez feledésbe merült is, éppen a figyelem képességének növelése. Az iskolai gyakorlatok túlnyomó részének megvan a maga sajátos célja, de ez a cél csak másodlagos. Minden gyakorlat, amely a figyelem képességét fejleszti, éppen ezért majdnem egyformán értékes.

Ha semmi természetes képességünk és hajlamunk sincs a mértanhoz, ez még nem akadályoz meg abban, hogy keresve egy probléma megoldását, vagy tanulmányozva egy bizonyítást, fejlesszük figyelőképességünket. Sőt, ez szinte kedvező körülmény.

Jóformán alig számít, sikerül-e megtalálnom a megoldást vagy megfogalmaznom a bizonyítást. Bár nagyon akarnunk kell, hogy sikerüljön, igazában az odafigyelésre fordított energia semmilyen körülmények között nem vész kárba. Mindig eredményes lesz lelkiileg, és ebből következően még az értelem alsóbb rétegeiben is, mert mindenfajta szellemi fény megvilágítja az értelmet.

Ha igazi figyelemmel keressük egy mértani feladat megoldását és egy óra múlva ott vagyunk, ahol elkezdtük – mégis haladtunk ennek az órának minden percében egy más, titokzatos dimenzióban. Anélkül, hogy éreznénk, anélkül, hogy tudnánk, ez a látszatra eredménytelen és meddő erő kifejtés egy kicsit több fényt keltett lelkünkben.

Később, majd egy nap meg fogjuk látni gyümölcsét az imában. Kétségtelenül meg-

látjuk és megtaláljuk az értelem egy másik síkján is, lehet, hogy a matematikától teljesen idegen területen. Hogy azonban ennek a figyelemmegfeszítésnek a gyümölcsét meg fogjuk tapasztalni az imában, az biztos, ehhez nem fér kétség.

A vágy megteremti a világosságot

Ez a fajta bizonyosság megtapasztalható. Ha viszont nem hiszünk ebben a bizonyosságban, mielőtt megtapasztaltuk volna, vagy legalábbis nem viselkedünk úgy, mintha hinnénk benne, sose lesz meg a tapasztalatunk, mely ehhez a bizonyossághoz vezet. Egyfajta ellentmondásba ütközünk itt. Bizonyos szinten túl mindenféle ismeret hasznos a lelki előrehaladáshoz. Ha ezt nem fogadjuk el mint magatartásbeli szabályt, mielőtt kipróbálnánk, ha nem leszünk hűségesek ehhez a szabályhoz hosszú ideig pusztán a hit által, mely kezdetben homályos és sötét, akkor sohasem alakul át bizonyossággá. A hit tehát nélkülözhetetlen feltétel.

Ennek a hitnek a legjobb támasza az az igazság, hogy ha Atyánktól kenyeret kérünk, nem fog nekünk kenyér helyett követ adni. Minden kifejezetten vallásos hiten kívül is, valahányszor az ember megfeszíti figyelmét egyedül azért, hogy képes legyen az igazságot jobban megragadni, elnyeri ezt a nagyobb bizonyosságot még akkor is, ha erő kifejtése nem terem látható gyümölcsöt. Egy eszkimó mese így mondja el a világosság eredetét: „A holló az örök éjszakában nem talált táplálékot. Vágyott a világosság után és a világosság hirtelen beragyogta a földet.” Ha van igazi vágy, és ha a vágy tárgya a világosság, akkor a világosság utáni vágy meg is teremti a világosságot. Valóban van vágy, ha van igazi erőfeszítés. Akkor vágyunk valóban a világosságra, ha nincsen semmi más motiváció. Még ha évek hosszú során át a figyelem erőfeszítése látszólag nem is hozna eredményt, egy nap ennek az erőfeszítésnek pontosan megfelelő arányban a világosság előnti lelkünket. Minden erő kifejtés egy darab aranyat vet abba a kincstárba, amelyet semmi a világon nem tud elragadni tőlünk. Az arsi plébános hosszú és keserves éveken át haszontalanul igyekezett megtanulni latinul, de ez az erő kifejtés meghozta csodálatos

gyümölcsét a szellemek megkülönböztetésének rendkívüli adományában, amely által a gyónó szavai vagy néma hallgatása mögött magát a lelket ismerte meg.

Tanulni kell tehát anélkül, hogy jó jegyeket vagy sikeres vizsgákat vagy bármiféle iskolai eredményt akarnánk elérni. Tanulni kell minden természetes hajlam és alkalmaság figyelembe vétele nélkül. Minden gyakorlatba teljesen beleadva magunkat, abban a meggyőződésben, hogy ezáltal neveljük figyelmünket, amely az imádság lényege. Ha valamilyen feladaton dolgozunk, becsületesen akarnunk kell a megoldást.

Ez a becsületes, igazi akarat szükségképpen erőfeszítéssel jár, de ezen a közvetlen célon keresztül a mélységes odafigyelésnek csak egyetlen végső célja lehet, hogy növelje magát a figyelőképességet imádságunk fejlődése érdekében. Úgy, mint amikor papírra rajzoljuk betűinket, nem a betű formája, hanem a közölni való gondolat miatt.

A tanulás lelki hasznosságának első feltétele ez: ezt a figyelmet kell belevinni a tanulásba és minden mást kizárni. Második feltétele abban áll, hogy szigorúan szembe kell néznünk iskolai gyakorlatainkban elkövetett hibáinkkal, középszerűségünkkel, és hosszasan elmélkedve kutatnunk kell okukat. Ne keressünk mentséget, ne hanyagoljuk el egyik hibát sem, ne eresszük el fülünk mellett tanárunk egyetlen javítását sem, és próbáljuk megtalálni mindegyik hiba forrását. Nagy a kísértés persze, hogy átszaladjunk egy kijavított dolgozaton, és ha rosszul sikerült, egy ferde pillantást vetve rá azonnal elrejtjük. Majdnem mindenki mindig ezt csinálja! Vissza kell utasítanunk a kísértést. Mikor látjuk, hogy nem haladunk, semmi sem fontosabb az iskolai tanulmányokban, mint éppen ez: nem szabad irtózni attól, hogy figyelmesen szembenézzünk az elkövetett hibákkal és a tanárok javításával.

Főleg az alázatosság erényét szerezhetjük így meg, amely mérhetetlenül értékesebb kincs minden iskolai előrehaladásnál.

(..)

A tanulmány teljes változata olvasható a www.dnyem.hu oldalon

Fordította: Barsi Balázs



Új szervezettel bővült a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

2013. augusztus 6-án megtartotta alakuló ülését a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága (EKIF), amelynek elnöke Fodor András püspöki helynök. 2013. augusztus 1-jétől a szervezet szakmai igazgatójaként veszek részt a munkában. Az EKIF tagjai: Dr. Bódis Zoltán, a debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium igazgatója, Csernyné Szincskák Ibolya, a Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium pedagógusa, Dienes Béla, a mátészalkai Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskola igazgatója és Németh István, a debreceni Péchy Mihály Építőipari Szakközépiskola igazgatóhelyettese.

Az elmúlt években három közoktatási intézményt vett át a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, amely számos feladatot is hozott magával. Az iskolák számának növekedése, a közoktatás területén történő folyamatos változások figyelemmel kísérése az egyházmegye iskoláinak egységben való koordinálása tette szükségessé az EKIF megalakulását.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában a 2013-2014. tanévtől 6 köznevelési intézmény működik:

Báthory István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskola, Nyírbátor

Móra Ferenc Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Egyek

Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskola, Mátészalka

Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda, Nyíregyháza

Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, Debrecen

Szent László Katolikus Szakközépiskola, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda, Kisvárd.

Hit- és erkölcsstan

A 2013/2014. tanévtől felmenő rendszerben bevezették a hit- és erkölcsstan oktatását, amely egyházmegyei rendszerének gondozása, nyilvántartása és szakmai segítése kiemelt feladatot jelent. Ettől a tanévtől az egyházmegye átvette a debreceni Szent Anna plébániától a Debreceni Szent László Katolikus Szakkollégiumot, amely szintén az ott megvalósításra kerülő tehetséggondozó munka folyamatos koordinálását, pályázatok készítését és gondozását igényli.

Gyarapodtak a feladatok is

A feladatok oroszlánrésze, az egyházmegye 3288 diákot és 358 pedagógust foglalkoz-

tató hat köznevelési intézményének szakmai irányítása, pedagógiai munkájának koordinálása, kapcsolattartás az intézményvezetőkkel, a köznevelési intézmények pedagógiai-szakmai és gazdasági felügyeleti rendszerének kialakítása. Továbbá segítjük az intézmények jogszabályokon alapuló működését, a felmerülő szakmai problémákra megoldási javaslatot dolgozunk ki, szakmai módszertani segédanyagokat készítünk az intézmények egységes szakmai feladatellátásához, tájékoztató megbeszélésekre invitáljuk az igazgatókat, rendszeresen elemzéseket készítünk az intézményektől érkező jelentések, beszámolók, adatszolgáltatások alapján, a fenntartói ellenőrzéseket előkészítjük, koordináljuk, valamint a lakossági, partneri bejelentések kivizsgálásáról és a szükséges intézkedések megtételéről is gondoskodunk.

Erkölcsei értékek mentén

Fontos célnak tartom, hogy egyházmegyénk oktatási intézményeit minél szélesebb körben ismerjék és fogadják el. Hiszen olyan erkölcsi értékeket kínálunk, amelyek csak az egyházi intézmények sajátos jellemzői: „*megtanítani a fiatalokat arra, hogy személyes életük különféle helyzeteiben Istennel párbeszédet folytassanak, (...) nőjenek ki az individualizmusból, s a hit fényénél fedezék fel: arra hivatottak, hogy felelős módon éljenek.*” (Katolikus Nevelésügyi Kongregáció 1977). Olyan keresztény értelmiségi emberek nevelését vállalják fel a keresztény iskolák, akik életükkel is képviselik meggyőződésüket: hit – műveltség – élet.

Isten szemével látni a múltat, az ő igazságában megélni a jelent, a megváltottság reményében várni a jövőt. Ez a mi feladatunk. Mi, keresztény pedagógusok ezt szeretnénk megvalósítani életünkben, és továbbadni tanítványainknak.

Molnár Katalin szakmai igazgató



NÉVJEGY Molnár Katalin

SAKMAI TAPASZTALAT:

- 1984 – 1989 Zagyarékas, általános iskola, szakmai munkaközösség-vezető
- 1993 – 2013 Debrecen, Karácsony Sándor Általános Iskola, igazgató
- 1999 – közoktatási szakértő
- 2008 – 2013 Debrecen, általános iskolai igazgatói munkaközösség vezetője

VÉGZETTSÉG:

- Bessenyei György Tanárképző Főiskola, magyar-ének-zene szakos tanár (1982)
- Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, szakpedagógus (fejlesztő-kutató) (1991)
- Kossuth Lajos Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, közoktatási vezető (intézményvezetői specializáció) (1996)
- Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola, tanügy-igazgatási szakértő szak (1999)

KITŰNTETÉSEK, ELISMERÉSEK:

- 2007. augusztus 7. főtanácsosi cím
- 2011. június 30. „Debrecen Város Kiváló Pedagógusa” cím
- 2013. augusztus 1. Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága (EKIF), főigazgató

Közvetlen istentapasztalat

Dávid, az egyik óvodás kislány, miután megrajzolta a napot, a kezét a szemé elé tette és azt mondta „Úgy szikrázik a nap, hogy bele sem lehet nézni. Úgy, mintha Istenre néznék.”

A Hit éve során számos, főként felnőtteknek szóló közösségi program, előadás irányította a figyelmet a hit útjának, a Krisztussal való találkozás örömeinek felfedezésére. A kérdés, amelyre most a választ keressük: milyen a gyermek istenképe, milyen az istenkapcsolata.

A Hit éve alkalmából a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye a válaszok megközelítésére „Isten tenyerén” címmel rajzpályázatot hirdetett. A pályázatra, amely május 31-én zárult, közel 200 igazán értékes munka érkezett, a díjátadásra októberben kerül sor.



Zsirosné Seres Judit

Az alábbiakban a speciális vallásos témájú gyermekrajzok elemzésével foglalkozó Zsirosné Seres Judit fejlesztőpedagógus, tehetségfejlesztő pedagógus, a Károli Gáspár Református Egyetem Képi kifejezés-pszichológia szakos hallgatója fejt ki gondolatait, eddigi kutatási eredményeit ebben a témában.

Azt feltételeztem, hogy minden gyermeknek van valamilyen istenképe, és vannak a vallással kapcsolatos ismeretei. Kérdés, megértik-e azt, amiről rajzolnak. Tudják-e a gyermekek, mit miért rajzolnak le, hogy ki Isten. Ezért 6 és 16 év közötti, egyházi iskolába járó gyerekeket kértem meg arra, „Rajzolják le, hogyan képzelik el Isten.”

Kép az Istenről

„Az ábrázolás elsősorban tanult folyamat, melyben a hagyományos rajzpedagógia tanít. Az ábrázolás célja általában, az hogy

körforgása rengeteg lehetőséget ad a pedagógusok számára, hogy a gyerekekkel megismertessék az évközi időt, együtt készüljenek az ünnepekre, hogy élőnek érezzék az Istennel való kapcsolatukat. A mindennapokhoz hozzátartozó lelki percekben a gyerekek hallanak a teremtéstörténetről, a teremtett világ megszenteléséről, ünnepekről, az adventi és nagyböjti időszakról, amelyet a kis közösségekben és otthon a szüleikkel is közösen megélnék. Hallanak a bibliáról, a szentekről.

Az Isten és ember találkozásának fontos tartozékai a játékok, a rituálék, eszközök, öltözetek, gesztusok, dialógusok. Különösen fontos, hogy a gyerekek az ünnepi esemé-



a rajzoló megközelítőleg élethűen jelenítse meg a látványt a papíron.”

Az istenrajz-feladat elkészítésével többnyire a következő kérdésekre kerestem a választ: Hol van Isten? Milyen az Isten? Mindent lát-e Isten? Milyen a kapcsolatom Istennel? Szeretem-e Isten? Mit látok én Istenben? Hiszek-e Istenben?

A gyerekek alkotó kreatív tevékenységet végeztek, az elkészült rajzok tartalmazták ismereteiket, vágyaikat, félelmeiket.

A liturgikus év megélése segít

Az egyházi iskolákban a liturgikus év

nyeket a szülőkkel együtt élük meg. Közösen járnak a misékre, rendezvényekre, ünnepegekre. Az istenkép a családban alapozódik meg.

Bibliai jelképek

A Bibliának egységes jelképrendszere van. Az alábbi fogalmak, jelképek jelentek meg az óvodás korú és az elsős és második gyerekek rajzain: templom, pap, Isten, Jézus. Nap, templomtorony, szivárvány, védelem, karácsony, kis Jézus, templombelső, kereszt, oltár, nyitott templomajtó. Felhők között trón, mennyország, fenséges, család, fa, végtelen,



szivárvány, esőcseppek, ima, családi ház, glória, mosoly. Isten, aki az égben jár, aki a földön jár, biztonság, szenteket ábrázoló képek, harang. Imára hajló emberek, térdet meghajtó ember. Gyümölcs, élelem, ablak, fény, aranyszínű templom. Madarak, egymásba érő körök, vasárnap, égő gyertya, szív, imakönyv, göndör hajú, szárnyas aranyruhájú angyal, lebegés. Isten spirálmozgásban.

A nagyobb kamaszok rajzain a következő fogalmak ábrázolása tűnt fel a témával kapcsolatban: Jézus, szentkép, pergamen, ige, bibliai idézet, Szentlélek, imádkozó Jézus-arc, szenvedő Jézus-arc, glória, töviskorona.

A gyerekek csak **pozitív**nak tűnő, **ideális Istent ábrázoltak**. A „bácsi Isten” a trónon ül vagy egy felhőn. A gyerekek bíznak abban, ha imádkoznak, teljesülnek kívánságaik, mert Isten szereti őket. Rajzoltak „Haver Isten”-t, „Pótszülő Isten”-t (Istenről alkotott képzeleteim, vágyaim összessége. Pótolom, amit szeretnék, mert ott van nekem Isten.).

Teremtő, alkotó istenalakok is születtek, akik önértékelést adnak az embernek. Az istengyermekség gondolatát adja: az Isten felemelt magához. **A jó pásztor képe is jelen van a képeken:** óv, véd, bátorságot ad a léthez, segít, hogy a lehetetlennek tűnő dolgokra bátran, bizalommal vállalkozzon az ember. **Egy kislány „Vigasztaló Isten”-t is rajzolt.**

A kereszténység szimbólumai a rajzokban

A *hitrendszer* nagy hatással van az ember viselkedésére. A *vallás gyakorlása* a templomba járás, a Biblia olvasása, imádság, különböző rítusok szerepe a rajzokon is megfigyelhető, kiemelt szerepet kapott az ima, a templom ábrázolása.

A gyerekek rajzain nagyon jól követhetők a kereszténység szimbólumai. Az óvodások rajzain megjelennek az angyalok, akik feje köré glóriát rajzoltak, valamint Jézus és Isten.

A nagyobb gyerekeknél természetes módon megjelenik Jézus arcképe a glóriával, valamint a szenvedő Jézus, fején a töviskorona.

Az Isten személyiségét megjelenítő Mennyei Atya a felhők között lépdél és irányít, vagy spirális mozgásban van. Sosem passzív lényként ábrázolják, szerintük inkább dinamikus, körülötte mindig mozgásban vannak az angyalok.

Az angyalok között is különbséget tettek, rajzoltak női, férfi angyalt, sőt, göndör hajú vagy aranyruhájú, duci angyalokat is.

Az óvodás, kiskolás kislányok előszeretettel rajzolnak királynékat, amelyekkel valójában önmaguk fejlődő, ébredező

nőiességét, szépségét fogalmazzák meg. A királynékat nagy, védelmező hajsátorral rajzolták. Előszeretettel rajzoltak csinos angyalokat.

A királyné alakjához hasonló módon a kislányoknak is megvannak a maguk nemi identitását erősítő figurái. Ők markáns, férfias angyalokat rajzoltak képeikre.

Eddigi észrevételeim szerint a gyerekek a vallásos neveléssel kapcsolatos élményeiket őszintén és szívvel-lélekkel képesek rajzban kifejezni.

A nap, az égítést az Istenséget, Istent szimbolizálja. Dávid, az egyik óvodás kislány, miután megrajzolta a napot, a kezét a szeme elé tette és azt mondta „Úgy szikrázik a nap, hogy bele sem lehet nézni. Úgy, mint ha Istenre néznék.”

Zsirosné Seres Judit

Közel 200 alkotás érkezett a pályázatra

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye a Hit éve alkalmából „Isten tenyerén” címmel rajzpályázatot hirdetett meg négy korcsoport részére. A pályázatra közel 200 alkotás érkezett. A kiírásban szereplő kritériumoknak megfelelő rajzokat kiállításon is megtekinthetik az érdeklődők október 26-ától. A díjakat a kiállításon adják át Nyíregyházán, a Szent Imre Gimnáziumban. A kiállítást megnyitja Bosák Nándor megyéspüspök.

Öröm-Hír



„Toronyóra láncostúl”

Beszélgetés az ország egyetlen toronyóra-kutatójával

Podmaniczky-díjat kapott Takács József, az ország egyetlen toronyóra-kutatója, aki a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Könyv- és Levéltárának vezetője. A közelmúltban megrendezett Város- és Faluvédők Szövetségének (Hungaria Nostra) 32. találkozóján, Nyíregyházán, adta át a díjakat Ráday Mihály, az országos szövetség elnöke.

Az elismerést olyan magánszemélyek és közösségek kaphatják, akik foglalkozásuktól, munkahelyi kötelezettségüktől függetlenül, vagy azt jelentősen túlteljesítve a legtöbbet tették épített és természeti környezetünk, kulturális örökségünk értékeinek védelmében. Takács József közel 25 éve foglalkozik toronyórák történetének kutatásával, és ami meglepő, tudomása szerint ő az ország egyetlen toronyóra kutatója. Beszélgetésünk során kiderül, hogyan kezdődött e szokatlan kedvtelés az életében.

A 70 es évek óta foglalkoztat az idő problémája és minden olyan eszköz is, ami az idővel kapcsolatos. Kezdetben csak az ókori időmérés technikája érdekelt. Amikor 1982-ben a Magyar Katolikus Lexikon munkatársa lettem, jó néhány szócikk megírását elvállaltam, s közöttük volt a toronyóra is. Akkor még nem tudtam, hogy nem fogok majd találni róla semmiféle magyar nyelvű irodalmat. Ezzel a ténnyel csak akkor szembesültem, amikor elkezdtem tájékozódni a könyvtárakban. Ekkor láttam hozzá a toronyórák történetének a kutatásához. Mivel elvállaltam a cikk megírását, ezért már csak becsületből is kénytelen voltam magam hozzászólni a munkához, a toronyórák kutatásához. Nos, így kezdődött.

Európa más országaiban mennyire foglalkozott ez a téma?

Nemcsak Európában, de világszerte is sok az ismeretlenség fehér foltja. Talán az olaszok foglalkoztak legtöbbet toronyóra-történettel, de az angoloknál, németeknél is dolgozik és publikál néhány lelkes kutató.

Az első toronyórák melyik századtól és milyen céllal készültek?

A középkor a maga rendelkezésére álló eszközeivel igyekezett hívei számára ismertté tenni az órákat, a kánoni órák: közös zsolozsmák, istentiszteletek időpontját. A római Szent Péter Bazilika homlokzati órái közül az egyik a mai napig a kánoni órákat jelzi.

Az idő meghatározására akkoriban járatos volt a homokóra, a gyertyaóra, az asztrolábium. Az 1200-as évek utolsó negyedében készültek az első kerek órák, amelyek súly által hajtottak, ezeket nevezzük már a tulajdonképpeni

óráknak. Számlapjuk nem volt, méretüknél fogva nehézkesen lehetett bánni velük. A korabeli kódexek illusztrációiban van néhány rajz, ami fennmaradt róluk. Magasságuk meghaladja egy ember méretét. Hangjelzéssel tudatták, mennyi idő telt el, és nagyfokú pontatlansággal működtek. Egy napon belül egy-két óra eltérés is előfordult.

Kezdetben – hogy az órát mindenki láthassa –, a templomban az apszisban helyezték el, de miután ott útban volt, a 12. század végén a toronyba kerültek. Számlap még akkor sem létezett, az emberek a harangütésen keresztül szereztek tudomást az idő múlásáról.

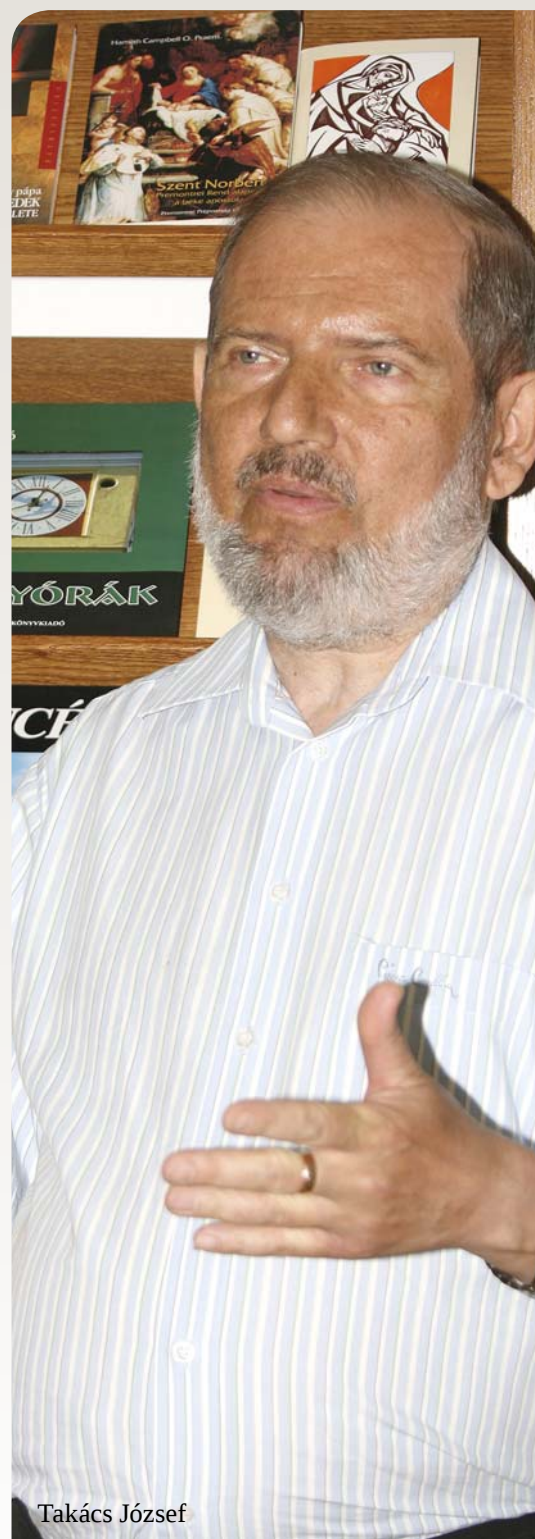
Az óra-számítás meglehetősen komplikált volt, és nem egységes rendszer szerint zajlott Európában. Területenként, koronként, országonként máshogy kezdték a napot számolni. Volt, ahol naplementétől vagy éjfélről kezdődött a nap, többféle napszámítási mód volt. Bonyolult és áttekinthetetlen rendszer uralkodott Európában.

Mikortól vált ez egységessé?

A 18. század második felétől. Az emberek várták, hogy a harangon keresztül tudassák velük az idő múlását, és a virágzó feudalizmus vége felé, erre megfelelő embereket alkalmaztak akik a toronyban kalapáccsal verték a harangot az időtartamot mérő homokóra alapján. Később ezt automatizálták, „jacque mart” („harang jancsi) elnevezésű fémből készült mechanikus figura vette át a harangütés szerepét.

Bonyolult szerkezetről beszélünk, kik készítették el ezeket az órákat?

Kevés olyan ember volt, aki toronyórát tudott készíteni. Egy óra bronzműves, kovács, ha-



Takács József

rangöntő és sok más korabeli foglalkozást űző ember munkájának köszönhetően készült el. Egykori feljegyzésekből ismert, hogy egy francia város (Perpignan) toronyóráján egyidejűleg majdnem 100 ember dolgozott. Helyben öntötték a fémeket, kovácsolták a vasat, ácsmesterek dolgoztak az állványozáson. Néhány ember kitanulta ezt Nyugat-Európában, ezután megszorodtak a toronyórák, az 1300-as években már Magyarországon is feltűnnek az első toronyórák. Egyes városok között szinte a versengés tárgyát képezte az órák mennyisége, de 2-3 óránál többet nem bírt el egy város, mert egyrészt az elkészítése drága mulatság volt, másrészt pedig az akkori kisebb városokban egymás tözsomszédságában lévő órák ütése az akár egy óras eltérés miatt zavaró lett volna.

Kezdetben az órák nagy méretűek voltak, akár 1 tonnát meghaladó súlyú óráról is tudunk. Az óramúzeumokban is találkozhatunk korabeli ruhásszekrény méretű óraszerkezetekkel.

A számlap az 1400-as évek második felében jelenik meg a mutatóval együtt. Kezdetben egy mutató volt, ami csak az órákat mutatta. A középkor a látványra volt kiéhezve. A toronyóráknál megjelentek a figurális toronyórák, a bábjátékos órák, ahol csatajeleneteket, egyházi vezetők, polgárok körbe való vonulását jelenítették meg, és közben harangjáték hallatszott.

Volt-e funkciója a harangjáték megjelenésének?

Az óraütés, mint említettem, a korabeli városok életben fontos szerepet játszott, hiszen ez volt a közösségi élet időbeli szervezésének egyetlen hatásos eszköze. Ehhez igazodtak a boltok vagy a városkapuk nyitás-zárásában, ez alapján mentek az istentiszteletre is. A harangjáték az óraütés előtt hallatszott, s azt a célt szolgálta, hogy felhívja az emberek figyelmét a tulajdonképpeni óraütésre, hogy a fontos cselekményből ne maradjanak ki. A mai Németalföld területén találni nyomát annak, hogy az óra ütéseit egy igényes zenei dallammal vezették be. Ott született meg a harangjáték.

„Toronyórát láncostul”, szoktuk használni ezt a kifejezést a telhetetlenség jelzőjeként is. Mit takar ez a kifejezés?

A toronyórát súly működtette, a súlyt egy kötél tartotta, a kötél másik vége pedig egy kötélsúlyra, súlyhengerre, más néven zsinórhengerre volt felcsavarva. A súly, ahogy leereszkedik, ezáltal tartja működésben az órát. Egy egész és negyedórát ütő toronyóra 3 ilyen nagy súlyhengerrel van ellátva. A súlyt a leereszkedése után a holtpontra helyzetéből újra föl kell emelni, amely nem csekély fizikai fáradtságot jelentett, hiszen a régi toronyórákat naponta fel kellett húzni. Az instabil létrá-

kon, hágcsókon 40-50 méteres toronyba való felmászás is komoly fizikai erőnlétet követelt, és ezt nehezítették a korabeli viszonyok: a denevérek, egerek, a megfelelő világítás hiánya is. Még ma is nehéz feljutni egy-egy toronyba. Az 1600-as években büntetés-számba ment az, ha valakit a toronyórák felhúzására köteleztek. A vágy, hogy ettől a „büntetéstől” megszabaduljanak, csak a 19. század legvégére, a 20. század elejére teljesülhetett, amikor is több nyugat-európai cég gyártmányai között megjelentek az elektromos felhúzású toronyórák. Közülük néhány típusnál a felhúzáshoz görgős csapos láncot alkalmaztak. Ez azért figyelemre méltó, mert a lánc nem volt alkatrésze korábban a toronyóráknak. Azelőtt csak kenderkötelekkel húzták az órasúlyokat. Ezzel az újdonsággal látom összefüggésben azt az eddigi ismereteim szerint csak a 19. század legvége óta feltűnt és nyelvünkben jelenlevő mondást, hogy „toronyórát láncostul”, amelyet a köznyelv arra használ, hogy vele a nagy kívánságot fejezze ki.

Kutatása során milyen órákkal találkozott Magyarországon?

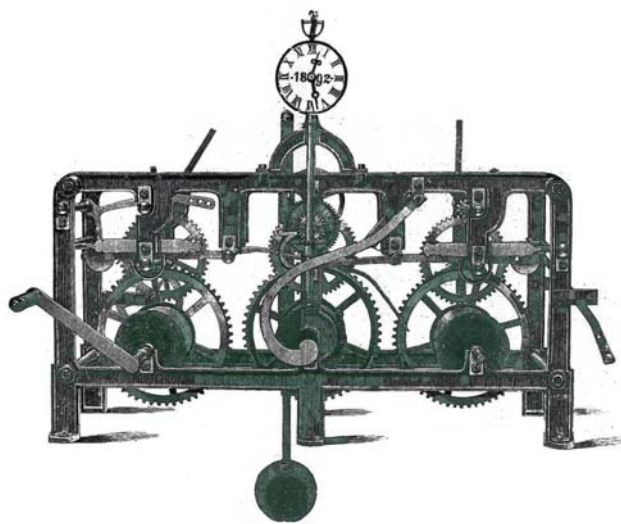
A 25 év alatt kb. 50 toronyórát láttam toronyokban (az országnak szinte minden táján) de, képeken nyilván ennél többet tanulmányozhattam, külföldi órafelvételekből pedig több százat. Magyarországon a toronyóra-állományról nincs toronyóra-kataszter (nyilvántartás). A mai napig nem tudjuk, hol milyen régi óráink vannak.

Az óraszerkezetből kiindulva talán lehet következtetni, hogy milyen századból valók?

Sok régi toronyóránk van, amely működésképtelen. Központi felmérés hiányában az órákról csak egyéni kutatás alapján lehet tudomást szerezni, ennek helyszíni felmérés, levéltári kutatás az útja. Ezek alapján mondhatom, hogy a meglévő, általam ismert toronyórák közül a legrégebbi óra Hódmezővásárhelyen, a református ótemplomban található, ez az 1600-as években készült és az ecsedi várból került oda. Nagyon régi óra van még Győrben is az ún. Rác templomban, Makón a református templom bejáratánál látható egy figyelemreméltó, az 1700-as évek elejéből származó régi óraszerkezet, amelyet már restauráltak.

Lehet-e automatizálni a régi órákat?

Lehet, de nem szabad. Ha valaki motorikus felhúzásra átalakítja, nagyon durva beavatko-



zást kell az óraszerkezeten végrehajtania. Ezzel sokat veszít az óra az értékéből. Nyugat-európai szakemberek arra próbálnak ösztönözni, hogy ezeket az órákat továbbra is a toronyban kell őrizni, fel kell újítani, védőházban elhelyezni, de semmiképpen nem szabad gyűjtőknek átadni, mert a gyűjtő ma még őrzi, aztán holnap talán tovább ad rajta, és az óra így elveszíti azt a történeti kapcsolatot, melyek a helyszín, a torony jelent.

A hiányos irodalom gazdagodott eddig megjelent publikációival.

Több magyarországi város toronyóráinak – bizonyos korszakon belüli – történetét dolgoztam fel az évek során. Ezek közül Budapest önálló kötetben is megjelent 2007-ben „Budapesti toronyórák története 1889-1909” címmel. A kegyúri templomok toronyóráinak történetéhez majdnem egy évszázadot felölelő, rendkívül gazdag iratanyagot sikerült találnom a Fővárosi Levéltárban. A katolikus templomok, kegyúri templomok, de nem minden katolikus templom tartozott a főváros kegyurasága alá. A századfordulón Budapestnek kb. 25 toronyórája volt. Debrecen, Esztergom, Szeged, Pécs toronyóráiról írott tanulmányaim levéltári, múzeumi évkönyvekben jelentek meg. 2009-ben a Katolikus Lexikon számára írott toronyórák szócikkem is elkészült és megjelent, melynek érdekében annak idején az egész toronyóra történeti kutatásom elkezdődött.

Takács József toronyóra kutatónak gratulálunk a Podmaniczky-díjhoz, a kutatási munkájához, amely még számos feltáratlan adatot tartogat számára.

Alábbi munkahelyi elektronikus levelezési címén köszönettel fogadna minden olyan 1918 előtti adatot, információt, mely a történelmi Magyarország bármely felekezettű templomának toronyórájára vagy annak létesítésére vonatkozik.

(debrkonyvlev@vipmail.hu).

Kovács Ágnes

Megáldották Debrecen első Szent István szobrát

A Debreceni Szent Istvánt Templom közössége egész alakos bronz, Szent István királyt ábrázoló szobrot állíttatott a templom parkjában államalapító királyunk emlékére, amelyet Bosák Nándor megyéspüspök áldott meg 2013. augusztus 20-án, a templom búcsúi szentmise után. Az ünnepségen több mint ötszázan vettek részt, köztük a debreceni esperesi kerület papjai, Nagy Gábor református lelkész, Dr. Szarka Gergely görög katolikus parókus atya is híveikkel együtt.

A hit kaput nyit az ember számára az Istennel és az emberekkel való közösségbe, amely kapu mindenki előtt nyitva áll – utalt *Bosák Nándor* megyéspüspök XVI. Benedek a Hit éve meghirdetésére írt apostoli levelére. Amikor István király népünket kereszténnyé tette, akkor nemzetünknek az Istennel való kapcsolatát biztosította, integrált bennünket az európai közösségbe és megmutatta azt az irányt, hogy mindezt hogyan éljük meg. A mai ember egysíkú gondolkodásmódjára jellemző, hogy a megfogható dolgok valóságát elfogadja, de nem törődik azok természetfölötti vonatával, nem akar tudni Istenről, csak a jelen érdekli. Szent István a földi dolgok mel-

lett a figyelmet arra a sziklára irányítja, amit Jézus Krisztus valósított meg ebben a világban.

Szent István király idejében a korona a függés kifejezése volt. A főpásztor kiemelte: István király a koronát nem a császártól, hanem a pápától kérte, tudatosítva azt, hogy nem földi nagyhatalomtól akar függeni, hanem a pápán keresztül Krisztushoz tartozni. Életének eseményeit, történelmi helyzetekben hozott döntéseit mindig ez hatotta át. Amikor István király elveszítette fiát, a trónörökös Imre herceget, az ország jövőjére gondolva hazánkat a Szűzanya oltalmába helyezte. Tette ezt azzal a mélyszégyéssel, hogy az ő szolgálata, uralma akkor valósul meg a földi dimenzióban, ha a természetfölötti vonatkozás is a szemünk előtt van. Egy ország, a nép jövője akkor biztosított, ha az Isten gondoskodó szeretetében van helyezve.

Tóth László atya, a Szent István-templom plébánosa köszöntő beszédében elmondta: a debreceni Szent István-templom ebben az évben ünnepli fennállásának 75. évfordulóját, ami arra ösztönözte az egyházközséget, hogy Szent István királynak, a templom védőszentjének tiszteletére szobrot állíttson. Szent István halálának 975. évfordulóján, a Hit évében szeretnék volna kiemelni Szent István szerepét országunk keresztény hitre vezetésében és különösen azért is, mert Debrecenben eddig nem volt Szent István király egész alakos szobra, így ezen hiányosságot is pótolták – tette hozzá a plébános.

A szobor megáldása előtt *Prokai Gábor* művészeti főtanácsadó mutatta be

Bíró Lajos szobrászművészt, és annak alkotását.

Bíró Lajos, mátészalkai szobrászművész már több mint száz felkérésnek tett eleget az országban és határon túli településeken. Számára egy szobor megalkotása nemcsak feladat, hanem szolgálat is, hiszen mindig figyelembe veszi, hogy kinek készíti, ami a művész részéről áldozatvállalással is jár. A szobrok nem másolatai egymásnak, mindegyik más, az adott közösség, település jellegzetességét vagy egy gondolat kifejezését mintázza.

Az életnagyságú szobor egyik kezében az országalmát másikkban lándzsás zászlót tartva mintegy befogadóan tárja



Bíró Lajos szobrászművész



Tóth László plébános



szét a karját azok felé, akik ő felé is nyitottak. A sok szimbólummal teli szobor fején a szent korona látható, amely alatt

varkocsosan megformált haja utal az István király korabeli pogány hitű népre, amelyből István király keresztény népet faragott. Vállán a koronázási palást, lábainál a csenkeszkopácsi románkori templom makettje látható.

A szoborkészítés 6.5 millió Ft-os költségeiből a Debreceni Szent István Egyházközségért Alapítvány 1 millió Ft önrészehez

4 069 720 adomány érkezett. A gyűjtés tehát még folytatódik. A pénzadományokat az alapítvány számlaszámára lehet eljuttatni, valamint az adó 1%-át is felajánlhatjuk erre a célra.

Debreceni Szent István Egyházközségért Alapítvány

Adószám: 18549971-1-09

11100609-18549971-10000001 (az átutalásnál kérjük, tüntesse fel: „adomány szoborra”).

Kovács Ágnes



Sgraffito technika a püspökladányi római katolikus templomban

Püspökladány alapítási évét nem ismerjük, de az 1332-37-es pápai tizedjegyzékben már szerepel a neve.

A város nevének előtagjában a püspök szó azt jelzi, hogy területe valamikor a váradi püspök birtoka volt. A településen és környékén több kápolna létezéséről is tudunk már egészen korai időkből. A régi Ladánytól keletre, a legelőn (a mostani hatodik utcán), a Kisasszony halmán, állt egy kis középkori kápolna, mely a halom nevéből következtetve Szűz Mária születésére, Kisboldogasszony tiszteletére volt felszentelve. A mostani köztemetőben – ez volt régen a református temető –, a Boldogasszony halmán is állt egy kápolna, és Szent Ágota halmán, a Bojár-telken volt még templom vagy kápolna.

1423-ban elkészült az első ismert középkori gótikus templom, amelyet Szűz Mária tiszteletére szenteltek fel. Ez a templom a XVII. században a reformátusoké lett. Ezt a középkori templomot 1801-ben lebontották. Püspökladány a Rákóczi-féle szabadságharc leverése után – II. Rákóczi Ferenc elkobzott birtokának részeként – 1715-ben királyi kamarai (kincstári) birtok lett. Majd 1819-től a Magyar Vallásalapítvány vette át a földeket, vele együtt a tulajdonosi kötelezettségeket. Régi magyar szokás szerint ugyanis a helyi egyház fölött a tulajdonos, leggyakrabban a földesúr, ennek hiányában pedig, – mint nálunk – a kamara, illetve a Vallásalapítvány gyakorolta a kegyúri jogokat, ami azt jelentette, hogy kötelessége volt pénzt

adni az egyházi épületek építésére, fenntartására, és hozzájárulni a pap fizetéséhez. Mivel a katolikus templom a reformáció elterjedése idején református kezelésbe jutott, a katolikus hívők csak néha hallgathattak szentmisét, amit az itteni kamarai tisztartó házában mutatott be a nádudvari plébános. Püspökladányt pedig mint leányegyházat a nádudvari plébániához csatolták.

A Magyar Király Kamara végül 1768-ban kápolna építését kezdeményezte, amit végül csak Mária Terézia rendeletére építettek meg 1779-ben. Pontosabban kőből építettek egy templomszentélyt Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére, a mellette lévő szabad területet pedig léccel, deszkával elkerítették és náddal fedték be. Ez lett a templom hajója. Ez az építmény már a mostani templomunk helyén állt. Itt volt a reformátusok elhagyott temetője és a Szegedi-halom. A szentélyt Litsman József debreceni kőműves építette. A szentély mellett állt még egy kőből épült kis sekrestye is. Harang nem volt, ezért a halottaknak a reformátusoknál harangoztattak. Az elmondások szerint a templomhajó nádteteje a madarak kedvelt helye lett, a befészkeltek sok veréb és galamb miatt sokszor nem lehetett érteni a pap szavát. A hívek kérték a templom építésének befejezését, de hiába.

A Kamara végül 1805-ben új templomot építtetett, nem messze tőle pedig egy emeletes plébániát. A templomnak két oltára, orgonával ellátott kórusa, toronyában pedig 3 harangja volt. Sajnos, a

templom a földrengés miatt meggyengült, 1835-ben javítani kellett, végül 1921-ben ezt lebontották. A jelenlegi templomot Medgyaszay István műegyetemi tanár tervei szerint Wagner József egri építész építette 1922-ben egy lebontott magtár tégláiból. 1923 őszén szentelték fel Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére, de az építés során történt hibák miatt csak 1929-ben kapták vissza a hívek. Ekkor készült el Mozárovics Z. festő által a Szent Péter és Pál apostolokat sgraffito-szerű stílusban ábrázoló oltárkép. Ilyen stílusban készült a templom külső homlokzatán a „Hegyi beszéd” is. Sajnos, a homlokzat csúcsa a háború során megsérült, vele együtt a kép is, és már nem tudták helyreállítani. A templom orgonáját a pécsi Riegler cég építette. Az 1980-as években történt meg a templom belső festése, és 2000-ben a torony megújítása. A 2000-es évek elején valósult meg a padfűtés kialakítása. A villamos hálózat teljes körű felújítása pedig 2011-ben történt.

A jelenlegi plébánia 1967-ben, a harangozói ház néhány évvel később épült a templomkertben. A Szent Péter és Pál templom jelenlegi plébánosa Lupsa Tamás atya.

A templomkertben Szent Imrét ábrázoló szobor áll, valamint itt található a Győrfi Lajos szobrászművész által készített Szent István-szobor is. A plébánia filiális egyházközségei: Báránd, Kaba, Nádudvar.

Lupsa Tamás plébános
és Kocsis Antal



Báránd - Nagyboldogasszony-templom



Kaba - Nagyasszonya-templom



Nádudvar -
Szent Kereszt felmagasztalása-templom

Püspökladány – Szent Péter és Pál-templom



Sgraffito technikával készült a püspökladányi Szent Péter és Pál templom oltárképe. Ez a technikát évszázadok óta használják dekorációs célokra. A sgraffito története a reneszánsz korába nyúlik vissza, a technika legismertebb remekei az e korszakban emelt épületek vakolt homlokzatairól valók.

A sgraffito friss vakolatra készülő tartós, időjárásnak ellenálló technika, ezért általában kültéri ornamentális díszítésekre használják. A sgraffito technika a kivitelezés szempontjából átmeneti műfaj a festészet és a szobrászat (felület-sgraffito), valamint a festészet és a grafika között.

A sgraffitoban két vagy három különböző színű réteget festenek egymásra, majd a felső réteg bizonyos részeit lekaparják, ledörzsölik vagy felkarcolják, miáltal az alsó festékréteg kiadja a mintát. (kontúr-sgraffito) Mivel a sgraffito hasonlóan a freskóhoz friss vakolatra készül, nagyon fontos az előkészítő munka, mert a minta vágása vagy karcolása csak korlátozott ideig végezhető, amíg a friss vakolat meg nem köt.



Szent Péter és Pál oltárkép

Gárdonyi-év 2013-ban

Az irodalmi közélet jubileumi Gárdonyi-évet ünnepel 2013-ban. Az ünnepi megemlékezéseknek elsődleges oka, hogy 150 évvel ezelőtt, 1863-ban született a magyar prózairodalom kiválósága, Gárdonyi Géza. Néhány évvel ezelőtt, amikor közvélemény-kutatás során az illetékesek arra keresték a választ, melyik az a magyar regény, amelyik a legismertebb, legolvasottabb, a szavazatok többségét Gárdonyi Géza Egri csillagok című regénye kapta. Az ünnepi alkalom szinte kötelező erővel szólít fel bennünket, hogy felidézzük alakját, már csak azért is, mert a győztes könyvön, a hazaszeretet regényén túl ifjúságunk alig ismer tőle más alkotást, pedig gazdag és sokrétű az az életmű, melyet ránk hagyott.



A Cziegler család második gyermeke Agárdon született. A közeli Gárdony kölcsonozte írói nevét. Már apró gyermekkorában szerepelt a saját gondolataival foglalkozni. Édesapja a sárospataki kollégiumba íratta be, de a család anyagi körülményeiből később csak a „szegények iskolájára”, az egri tanítóképzőre telt. A „nemzet napszámósának” sorsát az egyszerű parasztemberek és gyermekeik világát Az én falum című novelláskötete őrizte meg számunkra. Érezzük soraiból, hogy ha szűkös viszonyok között is, de tudományt akart adni a rábízottaknak, a Rozikáknak és az Istenes Imréknek.

Nagy szeretettel beszél tanítványairól, akikről nemcsak az iskolai együttlét szívét melengető képeit festi meg, hanem ismeri családi környezetüket, a falu életét is. A természet szeretete szólal meg mindig, amikor tájat ábrázol, virágokról, madarokról vagy más állatokról ír a történeteiben.

Megírja a hazaszeretet regényét, az Egri csillagokat, az 1552-es várostrom történetét, a hősiességnek, a tisztességnek és a meg nem alkuvásnak szépséges apoteózisát. Aztán egyre jönnek a szereplők lelki életét

feldolgozó alkotások, az Ábel és Eszter, a Szunyoghgy Miatyánkja, a Berkenye és a Bor című sikeres drámája. Későbbi regényei forrásait kutatva utazgat: Konstantinápolyba, Párizsba, Itáliába, Münchenbe és Bécsbe. A szülői házból hozott katolikus hite ez idő tájt kezd megintogni. Ebben nemcsak sajnálatos élettapasztalatai, hanem akkori olvassmányai is közrejátszottak. Sajátos, túlvilágra tekintő magatartás alakul ki benne. Néha úgy érzi, megtalálta lelki nyugalomát, melyhez a Biblia és a keleti vallásfilozófiák segítettek hozzá, de mindeközben egyre nyugtalanabban keresi az elveszett belső egyensúlyát.

Annak ellenére, hogy lelki vívódásaival, ellentmondásos élettapasztalataival, labilis érzelmeivel küszködik, megírja pályája második szakaszának kitérő történelmi regényeit, ahol a kor festése mellett főleg a hősök lelki élete foglalkoztatja, a korokat felülíró szerelem, Zéta és Emőke a Láthatatlan emberben, valamint Jancsi és Margit alakja az Isten rabjai című regényében. Az előzőben a görög és a római birodalom közé ékelt hun birodalmat az ókori atmoszféra megteremtésével ábrázolja úgy, hogy a történeteket

mindvégig átszövi a lélekrajz, a szerelem, az élet mélységeit megismerni igyekvő szándék. „Az embernek csak az arcát lehet ismereni – írja –, s az arc nem ő, ő az arca mögött van – láthatatlan.”

A másodikban a magyar keresztény középkor ábrázolása szolgál háttérül a tatárjárás után, IV. Béla királyunk apácaleányának, Margit életáldozatának meghatározó – nem egyszer megrázó – Nyulak-szigeti kolostori történetéhez.

Az író maga a legjobb regényének az Egri csillagokat, a legkedvesebbnek a Láthatatlan embert, a legszebbnek az Isten rabjait tartotta.

Erkölcsében és világszemléletében megbicsaklott világunkban érdemes és hasznos kézbe venni Gárdonyi írásait, mert művei úgy idézik a múltat és kutatják az élet értelmét, hogy példamutató szándékkal napjaink számára is üzenetet küldenek. A mai olvasó, főleg a hívő ember, ha felfedezi írásaiban a szüntelenül istenkereső szándékot, kételyeit legyőzi a bizonyosság, és életre szóló élményei lesznek Gárdonyi regényei.

Dr. Cserehely Tibor

Könyvajánló – L. Gál Mária: Csenddé olvadok

A csend költője ismét megvallotta a csendet, és ebbe a kötetbe gyűjtötte össze mindazt, ami a saját bevallása szerint – önmagát is csenddé olvasztotta. Az egyéniségébe olvadó csend azonban igencsak beszédesnek bizonyul. Előző kötetei is mindig feltárták érzéseit: örömeit, bánatait, félelmeit, terveit, itt azonban olyan mélységekig jut el, amelyek összegzik mindazt az életérzést, amelyek lírai megnyilatkozásainak summáját sejtetik. Megerősít abban, hogy mindig őszinteséget és hitet akart sugározni, és hogy a szavak felelősségét érezve igyekezett megszólalni.

Félelem nélkül beszél az elmúlásról, hiszen mindig maga mellett érzi Valaki segít-

ségét. A világ dolgaival szemben éberségre biztat, és a béke megőrzésére sarkall.

A Könyörgésében erőt, bölcsességet, bátorrágot és szeretetet kér. *Titkot zúg a szél* – írja: Isten jelenlétét, s az ebből fakadó hitet, türelmet és gondoskodást.

Az *Anyá*, az *Évszakok* és a *Természet* ciklusok megannyi lírai vallomás a gyermeki szeretetről, a minket körülvevő világ természeti szépségeiről. *Emberek – sorsok – idő* címmel – sok egyéb mellett – a Szent József Védőotthonról, a tanító habitusáról és egy lelkész özvegyének barátságáról is meleg szavakkal emlékezik meg. A *Humor* címszó alatt – az eddigi kötetekben alig fellelhető

vidám – játékos egyénisége is felsejlik.

A holland papírotól, *Phil Bosman*tól vett idézetek a ciklusok élén a gondolati háttérrel jelölik ki.

A közelmúltban a Keresztény Értelmiségiek Szövetsége összefüvetelén arról elmélkedtem, hogy evangelizál-e az irodalom? A sok-sok bizonyító erejű írói-költői magatartás és idézet után L. Gál Mária is olyan költőnek tekinthetjük, aki verseivel világgá kiáltja az örömhírt – s a megváltott ember bizonyosságáról hitet is tesz mellette.

A kötet elején a szerző fia, Lupsa Tamás, Püspökladány plébánosa szól az olvasókhöz.

Dr. Cserehely Tibor



Boldoggá avatják Sándor István vértanú szalézi testvért

Október 19-én, szombaton újabb boldoggal gazdagodik a magyar egyház: Sándor István vértanú szalézi testvért avatja boldoggá Angelo Amato bíboros, a Szenttéavatási Ügyek Kongregációjának prefektusa Budapesten a Szent István-bazilikában. A szentmisén Erdő Péter bíboros, a püspöki konferencia tagjai és Pascual Chávez, a Don Bosco Szalézi Társaságának rendfőnöke is részt vesz.

Sándor István 1914-ben született Szolnokon. 1936-ban lépett be a szalézi rendbe mint laikus testvér, nyomdászként dolgozott a rákospalotai szalézi nyomdában. A rend működésének 1950-es betiltása után Sándor István továbbra is találkozott a fiatalokkal, kirándulásokat, összejöveteleket szervezett és hittant tanított. 1951. február végén a hatóság tudomására jutott Sándor István lelkipásztori



tevékenységének egy része. Hamis papírokkal külföldre menekülhetett volna, de ő maradt. Hogy letartóztatását elkerülje, álnéven a Persil gyár dolgozója lett. 1952 júliusában társaival együtt letartóztatták, és koholt vádak alapján elítélték. Halálos ítéletét 1953. június 8-án hajtották végre. A magyarországi jelenléti századik évfordulóját ünneplő szaléziak első boldogjukat tisztelhetik a sztálinista egyházüldözés áldozatául esett Sándor Istvánban.

Számos program előzi meg a boldoggá avatási ceremóniáját – mondta Ábrahám Béla, a magyar szalézi rendtartomány vezetője az MTI-nek.

Elmondta, hogy a budapesti Szent István-bazilika előtti ceremónia délutánján másfélezer fiatal a Körcsarnokban tovább ünnepli majd az eseményt. Ez lesz az alkalom arra is, hogy az érdeklődők találkozzanak a világ második legnagyobb szerzetesrendjének, a szaléziaknak a rendfőnökével, Pascual Chávezzel, aki a boldoggá avatásra érkezik Budapestre, és az ifjúságnak tart majd hitoktatást.

Rómában is megemlékeznek filmbemutatóval és konferenciával Sándor Istvánról, Magyarország ottani nagykövetségével együttműködésben, előreláthatóan november 4-5-én – tette hozzá Ábrahám Béla.

Októberben a jezsuita Párbeszéd Há-

– sorolta.

A szalézi tartományfőnök beszámolt arról, hogy Újpesten játszóteret, Szolnokon pedig sugárutat neveznek el a proletár származású Sándor Istvánról. Október közepén pedig ünnepélyes keretek között a nagyközönségnek is bemutatják az Isten szolgája, Sándor István szalézi vértanú című filmet az Uránia Nemzeti Filmszínházban.

Ősszel a szolnoki Szigligeti Színház kamaraszínházában Utolsóból első címmel mutatnak be darabot Sándor István életéről, és a Don Bosco Akadémia szeptember-októberi előadásai is kötődnek majd hozzá.

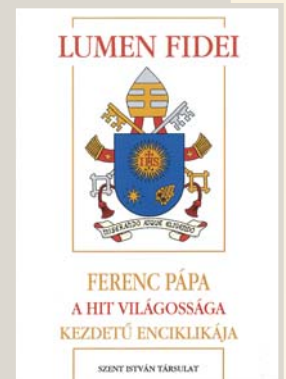
MTI/Magyar Kurír

Ez az ünnepség Sándor István mellett sok ismert és ismeretlen hitvalló kortársára, magyar szentekre és boldogokra is ráirányítja a figyelmet. Október 19-én délután 15 órai kezdettel a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia országos kórustalálkozót szervez a Kongresszusi Központban. A Magyar Katolikus Kultúra Napjaihoz is kapcsolódó rendezvényen az ország számos kiemelkedő egyházi énekkara vesz részt. Közel kétezer énekes ad tanúbizonyságot arról, hogy egyházi kultúránknak talán a legtöbbekhez elérő formája az egyházzene.

Megjelent Ferenc pápa Lumen fidei kezdetű enciklikája

Július 5-én mutatták be a Szentszék sajtótermében Ferenc pápa Lumen fidei (A hit fénye) kezdetű első enciklikáját.

A dokumentum megírása valójában „négykezes” munka volt, ahogy Ferenc pápa már korábban jelezte. A hitről szóló enciklikát ugyanis XVI. Benedek pápa már jórészt elkészítette: célja az volt, hogy a szeretetről szóló első (Deus caritas est) és a reményről szóló második (Spe salvi) enciklikája után a hit évére való tekintettel a hitről is kifejtse gondolatait. Ferenc pápa közvetlenül elődje kezéből vette át a szöveget március 23-án Castel Gandolfóban, és később szerényen megjegyezte: csupán „előszót” ír hozzá. Természetesen magáévá tette teológus elődje gondolatait, és így megvan a folytonosság XVI. Benedek és Ferenc pápa programja között. A Lumen fidei kezdetű első enciklika négy részre oszlik, egy bevezetővel és egy végkövetkeztetéssel. Maga Ferenc pápa megmagyarázza, hogy XVI. Benedek a szeretetről és a reményről szóló enciklikái után majdnem befejezte a harmadikat, ezt a hitről szóló körlevelét. Ferenc pápa további kiegészítéseket fűzött hozzá. A bevezetés (1-7. pont) a dokumentum megírásának indítékait vázolja: a hit fényével megvilágítani az emberi léte-zést, segíteni az embereket, hogy meg tudják különböztetni a jót és a rosszat a modern korban, amikor a keresést és a hitet illúzióként élik meg. Továbbá az enciklika a hit évében jelenik meg, ötven évvel a „hitről szóló” II. Vatikáni zsinat után, hogy új távlatokat nyisson a hit megvallásának és megerősítésének. „Aki hisz, az lát”, a hit fénye Isten ajándéka, amelyet táplálni és erősíteni kell.



Vatikáni Rádió/Magyar Kurír
Az enciklika magyar nyelven is kapható a könyvesboltokban.

Argentín tangó – Argentínától Rómáig

Vencsellei István Életmű- és Holló László-díjas fotóművész, a Magyar Kultúra lovagja és Varga Attila újságíró, a Magyar Nemzet főmunkatársa Argentín tangó (Argentínától Rómáig) című közös fotókiállítását nyitotta meg Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök a közelmúltban a Benedek Elek Könyvtárban.

Vencsellei István régóta dédelgetett gondolata az argentin tangó téma feldolgozása. A fotóművész különösen örült Jorge Mario Bergoglio, Buenos airesi érsek pápává választásának, hiszen az Argentínában született Ferenc pápa bevándorló családból származik. Ez a téma mint a bevándorló kultúra érintése a kiállításon is megjelenik. Így született meg a kiállítás alcíme: Argentínától Rómáig, bemutatva Ferenc pápa származási helyének egy-egy színfoltját. A fotóművész öröme pedig akkor lett teljes, amikor azt is megtudta, hogy Ferenc pápa szereti a tangót.

Argentín tangó

Vencsellei István 1914-ben kivándorolt családjának leszármazottai az argentin magyar kolóniához tartoznak. A művész elmondta, meglepő volt számára látni, hogy Argentínában mindenki tangózik. A dél-amerikai országban, ahol ketten-hárman beszélgetnek az utcán, ott már tangóznak, mindenhol szól a zene. Az európai embernek szokatlan látványt nyújt a kávéházak előtti utcai tánc, de mindez nem zavaró, hanem in-

kább jókedvre derítő, és a hangulatos, gazdag mozdulatokkal tarkított táncba bárki bekapcsolódhat. Ezt mutatja a Carlos Gardel (1890-1935), a legnagyobb tangóénekes fali portréja előtt táncoló párt ábrázoló fénykép is.

A tangó a nemzet motívuma, meghatározza az ország kultúráját és a vidám, léleklében felszabadult argentin nép mentalitását. Így a kiállításon nemcsak a tangó jelenik meg, hanem az argentin nép életét bemutató hétköznapi színekavalkádja is.

Magyar vonatkozások

A kiállítás az ország bevándorló kultúrájára is felhívja a figyelmet, hiszen Argentínában számos náció él együtt. A debreceni fotóművész Bíró Marianna, Bíró László leányának vendégeként a magyar feltaláló házáat is megörökítette Vencsellei István, amely ház jelenleg az Argentin Feltalálók Háza Buenos Airesben. Bíró László József újságíró találta fel a golyóstollat és a golyós desodort. A Budapesten született és Buenos Airesben 1985-ben elhunyt feltaláló születésnapján, szeptember 29-én tartják Argentínában a Dia Del Inventort, azaz A Feltalálók Napját. Míg Magyarországon a golyóstoll elnevezést ismerjük, máshol a világon ezt az íróeszközt a feltaláló nevével fémjelezve Biro penként ismerik.

A szerző ellátogatott Buenos Airesben az Argentinai Magyar Hírlap Szerkesztőségébe, a Klub Hungaro elnevezésű Magyar Házba is. Egyik fotón Hajnalné Keserű Zsuzsanna főszerkesztő látható, aki a Magyar Ház 6000 kötetes könyvtárának kezelője is egyben.

Láthatjuk továbbá az 1977-ben megépült Mindszentynum emlékházat, az Argentinai Katolikus Magyarok Szövetségének 1979-ben felszentelt székházát. A benne található Szent István-kápolnában magyartanítás és hittanoktatás is folyik.



Vencsellei István fotóművész

A kiállításon keresztény témák is megjelennek. Így Argentína legismertebb kegyhelyén található Lujani Madonna egyik jellegzetes ábrázolásával is megismerkedhetünk a kiállításon.

A lélek mélységélessége

A Medgyessy-, Csokonai-, Kölcsey- és SZOT díjakkal is elismert Vencsellei István debreceni fotóművész 1963-tól állít ki képeket, azóta a szimbólumokkal teli, komponált képei számtalan kiállítást gazdagítottak, nagyszerű alkotásai több kötetben is megjelentek. Képei a valóság mögé rejtett történelmi mondanivalót is láthatóvá teszik. Profizmusát nem rejti véka alá, mivel 20 éve fáradhatatlanul részt vesz a fotóriporterek képzésében is. Tanítványainak nemcsak a fotózás technikáját mutatja be, hanem szemléletet, látásmódot tanít, ezért is látogatottak az órái. Fontosnak tartja, hogy a fotós minél több tartalmat és saját gondolatait is közölje. Szerinte mindezt csak lélekkel lehet jól elkészíteni, mert ha lélekből jön, akkor „élesebbé válik a mélységélesség”.

A művész 2014. június 17-én tölti be 80. életévét. Ezen alkalomra Debrecen város elöljárósága egy gyűjteményes kiállítást is kért tőle.

Az argentin tangó című kiállítás 2013. szeptember 7-ig volt látogatható.

Kovács Ágnes



7000 km-t gyalogolt a magyar nemzetért

Gyöngyök Útja, Mária Út, El Camino és más zarándokutakon rója a kilométereket Illés György, akit mint „a Zarándok” ismernek Debrecenben és környékén. A Nyíradonyban született és feleségével ma is ott él Illés György 2006 óta 7000 km-t imádkozott át a gyalogos zarándoklatai során. Az útjainak gyöngyszeme Máriapócs.

Négy éves volt, amikor édesanyja először elvitte magával a máriapócsi búcsúra, akkor még a feldíszített szekérrel indultak el a „hívek köszönteni a szép szűz Máriát”. Ez az első zarándokút bevésődött a lelkébe, az emlékezetébe, annál is inkább, mert minden évben megtették ezt az utat. Később kerékpárral, az utóbbi években pedig gyalogosan évente többször is átmádkozza a Gúti erdő Máriapócs felé.

Számos okmány igazolja Illés György zarándoklatait. Kétszer jutott el Santiago De Compostellába, végigjárta a Mátraverebély-Szentkúttól Sopronon keresztül Máriacellig tartó Gyöngyök Útját, és a gencsapáti egyházközséggel azóta is minden évben fohászkodik a mariacelli Szűzanya előtt a nemzetért, a bajban lévőkért. Ez utóbbi 160 km, az utat négy nap alatt teszik meg.

Nagy kihívás volt számára az országokat kereszt alakban átszelő több ezer km-es Má-

ria út bejárása is. Illés György tudomása szerint a zarándokhelyekre ezen a vonalon még csak néhányan jutottak el.

Számára kihagyhatatlan a Debrecen-től Máriapócsig tartó gyalogos zarándoklat, amelynek kezdetől fogva vezetője. A debreceni római katolikus hívek 2008-ban indultak el a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye búcsújára, azóta már más egyházközségekből is csatlakoznak ehhez az imádságos úthoz.

Illés György otthonát könnyen megtalálja az idegen is Nyíradonyban, hiszen a családi házának tűzfalán már messziről látható az öt nagy zarándokhely – Máriapócs, Mariazell, Medjugorje, Csíksomlyó, Częstochowa – Szűzanya ábrázolásai. Mint mondja, nem kérdésből rakta fel a képeket – hiszen inkább gondolják furcsának őt ezért – hanem tanúságot szeretne tenni a Szűzanya iránti szeretetéről.



Illés György zarándok

náltól késő estig tartó – munka elvégzését, állatok gondozását felesége nagy szeretettel vállalja. Ilyenkor ő is hajnalban ébred és a késő estig tartó munkát átmádkozza. „Nélküle” nem mennék sehova, – mondja György, – a feleségem ilyenkor itthon tartja a frontot. Így valóban mindketten úton vagyunk.

Eldöntötte, hogy miért indul el gyalogos zarándoklatra az ember. György hosszabb útjai 2006-ban kezdődtek, Magyarország politikai helyzete indította el. Akkor ő, mint egyszerű ember tehetetlennek érezte magát, és mást nem tudott tenni, mint hogy Istenhez fordult felajánlva nemzetünkért, a békéért az engesztelő zarándoklatának fáradalmait, nehézségeit, annak minden fohászt. Azóta minden útját a magyar nemzetünkért járja. Mély meggyőződése, hogy a gyalogos zarándoklat rendkívül hatásos. Ehhez belső lelkiállapot kegyelem szükséges. Nem a fizikai erőnlét a fontos, hanem a belső elhatározás.

A „Zarándok” útjait Kis Szent Teréz kíséri, a kitartásért mindig hozzá fohászkodik. Az emberek üzeneteket küldenek, leveleket, megfogalmazott kéréseket, fohászokat visz, amelyeket szépen sorban felolvass a célállomásnál. György meghatódva mondja, hogy egyszer már az unokája levelét is magával vitte.

A tiszta tekintetű, imádságos zarándok szerint az út formálja az embert, minden lépés egy ima. Ahogy a cipő talpa kopik, úgy csiszolódik a lélek is.

Kovács Ágnes

Minden lépés egy ima

A zarándoklatra jellemző csöndes, nyugodt, ráérős beszélgetésünkbe családja is bekapcsolódik. Unokái gyermeki szívvvel, de már nagy figyelemmel, felnőtt komolysággal imádkoznak. Az alsó tagozatos Dani pedig már a kis keresztet is vitte néhány kilométeren keresztül az első gyalogos zarándoklatán Máriapócsig.

Illés György nem egyedül járja a zarándoklatát. A sokszor hetekig tartó imádságos út alatt a felesége is zarándoklaton van. A kertes családi ház adta – haj-



A zarándokkereszt az egyházmegyében

Újfehértó

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye a Hit éve megnyitását 2012. október 7-én, zarándokkeresztet indított el a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya társszékesegyházból az egyházmegye templomaiba. Az 59 plébániára eljutó keresztet Újfehértón 2013. június 23-án vasárnap a reggeli 8-as szentmisén fogadták.

Aznap délután 3 órai kezdettel Bosák Nándor püspök atya a bérmlás szentségét



szolgáltatta ki 24 fiatalnak, amely különleges alkalom volt a szentélyben felállított zarándokkereszt közelében.

A kereszt Krisztusba, az Egyházba vetett hitünket, a katolikus hitben való egységünket szimbolizálja. Erre összpontosítva egy hetes programsorozatot szerveztünk, amelyen szentségimádást, élő rózsafüzért, előadásokat, kulturális programokat tartottunk. Délelőttönként „A hit bajnokai” címmel a szentek életéről szóló filmvetítésre várták az érdeklődőket. Hétfőn este az **Oltárszentség litániája** után a **cursillos közösség** előadása a „**Kereszt és Hit kapcsolatáról**” szólt. Az előadók elmélgéseikben az alábbi kérdésekre keresték a választ: „Hogyan értelmezem a kereszténységemet? Vajon mi az én legnagyobb keresztm? Az életem melyik területe rakja rám a legsúlyosabb terheket? Képes vagyok-e derüvel és célt kutatva ci-

pelni a terheket? A legfontosabb kérdés: hogyan hordozzuk a keresztünket. Lázadozva, hitetlenkedve, zúgolódva? Vagy értelmet keresve, célt keresve, távolabbra tekintve? A felmerülő kérdésekre a hallgatóság versen, történeteken, tanúságtételeken, egyházi énekeken és vetített képeken keresztül kaphatta meg az elgondolkodtató válaszokat.

Kedden az esti mise és a **Jézus Szíve litániája** után három program is várta az érdeklődőket. Elsőként a **Kamillianus családról**

és az elmúlt esztendőkről Pappné Julianna tartott részletes összefoglalót. Ezután „**Mi az összefüggés a hit és az ember egészsége között?**” címmel a katolikus családban nevelkedett dr. Bogdán Rajcs Sándor osztályvezető főorvos tapasztalatait osztotta meg előadás formájában. Főorvos úr vallását is gyakorolja, orvosként,

hivatásaként, fontos parancsnak tekinti, mások gyógyítását. Az este folyamán többször különleges atmoszférát teremtve **orgonamuzsika** szólalt meg a templomban Molnár Aranka szolgálatával.

Szerdán a **Jézus Vére litánia** imádkozása után a **Fokoláre lelkeség** készült lelki programmal Ballainé Puhl Mária vezetésével. Csütörtökön az **énekes szentségimádás** előtt Hotczy Péter a **felnőtt**, és Kristóf József vezetésével az **ifjúsági énekkar közreműködésével** „**Az éneklés szerepe a liturgiában – énekes, verses elmélgedés a keresztéről és a hitről**” összeállítást hallgathatták meg az érdeklődők.

Pénteken rövid keresztút után elmélgedés következett, „**Hogyan segít a hit a munkahelyi és családi, házastársai keresztetek elviselésében**” témakörben. Az esti szentmisén az KOSZISZ (Kolping Oktatási

és Szociális Intézményfenntartó Szervezet) Szent István Gimnázium és Szakközépiskola nevelői és diákjai is részt vettek.

Szombaton „**A Szűzanyával Újfehértóért**” élő rózsafüzért alkotva városunk öt pontjáról 17 órakor imacsoportok indultak a templomig, közben a résztvevők rózsafüzért imádkoztak és énekeltek.

Az öt csoport beérkezése után a szentmise keretében Juhász Imre atya prédikációjában végigelmélgedte azt az imát, amelyet a Hit Évében szentáldozás után szoktunk imádkozni. A szentmise végén ünnepélyes keretek között híveink elbúcsúztak a keresztől, hogy folytatva útját a hajdúnánási, a téglási, hajdúdorogi és kálmánházi templomban is közös imádságra hívja össze Krisztus Urunk hívó népét.

Zsirosné Seres Judit

Az újfehértói heti programsorozat részeként Juhász Imre atya jóvoltából egy élő rózsafüzér szervezésébe kezdtünk, a város öt pontjáról indult a rózsafüzérlánc.

A mi csoportunk a Vasút- Nyíregyházi út keresztől indult a Szt. István úton haladva a templomig. Indulásunkkor vihar készülődött, de nem ijedtünk meg. A tizedek elmondását egymás között megosztva végeztük. Egy lelkes római katolikus, templomba járó idős néni megkért minket, hogy mivel ő egészségi állapota miatt már nem tud gyalogolni, tiszteljük meg, hogy az ő házában megállva elmondhat egy tized rózsafüzért, amelyre egész nap készült. Gyertyákkal ékesített ablaka alatt Jolika néni áhítattal végezte a tizedet. Csak látni és érezni lehetett az örömet az arcán, és mindenkinek személyesen megköszönte, hogy részese lehetett az egyház életének e jeles pillanatának. A Szűzanya tisztelete és a Szentlélek munkálkodása nélkül nem is lehetett volna ez szebb.

Lélekgben megújulva, örömmel a szívünkbe tettük a dolgunkat egységben, imádságban, szeretetben. Remélem, mindenkinek nagy ajándék volt ez a tanúságtévő rózsafüzér, a városért és az egyházközségért.

Perényi Ágnes hitoktató



Baktalórántháza

A zarándokkereszt Nagybüjt első vasárnapján a Kisvárdai esperesi kerületből érkezett városunkba, Baktalórántházára. A város határában nagy processzióval Hasulyó János plébános úr és Hajdu István káplán atya vezetésével ünnepélyesen fogadtuk a keresztet, majd végigvittük a főutcán, megállva a görögkatolikus templomnál is, hogy ők is üdvözölhessék. Az ünnepi szentmise után késő estig lelki programok zajlottak a nemrégiben felújított, középkori freskóval ékeskedő templomunkban. A Keresztény Értelmiségi Szövetségének (KÉSz) szervezésében a „Templomok éjszakája” elnevezésű lelki program során közreműködött a Baktalórántházi Városi Vegyeskar, az Aranyósz Népdalkör, a Nyírájkultúra Művészeti Egyesület, a Sz. Hubertus együttes. Az Angyal-család, a Tordai- és a Laskai család, a Reguly Antal Általános Iskola és Szakszolgálat gyermekei, a Gyermekvédelmi Központ lakóotthonainak fiataljai, a kis-hittanosok, az ifjúsági hittanosok, a Római Katolikus Énekkar, a Gróf Károlyi Klára Kolping család és a Keresztény Értelmiségi Szövetség tagja-



in kívül még sokan mások, kisgyerekek-től a szép korú keresztény nagymamákig tettek bizonyosságot a kereszt mellett.

Némethné Csubák Éva

A zarándokkeresztet utoljára a debreceni Szent Anna Székesegyház hívei fogadják 2013. november 17-én. A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye konferenciával zárja a Hit évét, ahol a zarándokkereszt egyházmegyei útját is bemutatjuk, november 23-án Debrecenben a Szent József gimnázium dísztermében. A konferencián Alberto Bottari de Castello Magyarország apostoli nunciusa is részt vesz.

Öröm-Hír

Egyek

Egyházközségünkben 2013. július 28-tól augusztus 3-ig láttuk vendégül a Hit évében indított zarándokkeresztet.

Máriapócsról hozták el az egyeki hívek, ahol egyházmegyénk hármas jubileumot ünnepelt. Az esti misek után előadást hallhattunk az egyetemes zsinatok történetéről, melyet plébánosunk, Papp László atya tartott. Két egymás utáni estén filmet néztünk XXIII. János pápa életéről, munkásságáról. Nagyon tanulságos és megható volt megismerni, milyen is volt a „Jó pápa”. Egy este Tiszacsegére vittük át a zarándokkeresztet és együtt ünnepeltünk csegei testvéreinkkel szép templomunkban, hangversenyt hallgatva. Nagy élményben volt részünk!

Ez a fából szépen elkészített zarándokkereszt, ami Jézus irántunk való szeretetének a jele, olyan nagy hatással volt rám, hogy amikor megsimogattam, azt éreztem, hogy valamit magammal viszek haza, ami talán bátorság, erő a bajok elviseléséhez, a kopogtató

időskor megéléséhez, még nagyobb odafigyelés a segítséget igénylőkhoz. Nem tudunk mindig nagy dolgokat tenni, de sokszor elég egy biztató mosoly, akár adjuk, akár kapjuk,



hogy erőt, bátorítást adjon. Ne késlekedjünk vele! Ez a zarándokkereszt az igazi szeretetnek a jele, arra ösztönöz, hogy én is egyre jobban szeressem embertársaimat, és legyen útmutatóm életem hátralevő idejében!

Tóth Antalné



A zarándokkereszt Nyírbátorban

10 éve az idősek szolgálatában

Nagy ünnepre készülnek a debreceni Szent Erzsébet Otthon lakói, napközisei és dolgozói. 2013. október 8-án lesz 10 éve, hogy Bosák Nándor püspök atya felszentelte az intézményt, amely aztán október 15-én hivatalosan megnyitotta kapuit.

Az otthon azzal a céllal épült, hogy olyan idős személyeknek kínáljon teljes körű ellátást, akik biztonságot nyújtó, szeretetteljes környezetben szeretnék élni mindennapjaikat.

Az intézmény dolgozói külön figyelmet fordítanak a fizikai ellátás, a testi egészség megőrzése mellett a lelki egészség fenntartására is. Kiemelt feladatunknak tartjuk, hogy a hitélet gyakorlása mindenki számára biztosított legyen olyan mértékben, amennyire csak igényli. Ellátottaink heti 4-5 alkalommal részt vehetnek szentmisén az Otthon kápolnájában, és csatlakozhatnak különböző közösségek imaalkalmaihoz, mint például a Mária Légió, Szent Mónika Imaközösség vagy a Rózsafüzér társulat. Évente több alkalommal nyílik lehetőség lakóink, napköziseink és dolgozóink számára az Otthonban szervezett lelkigyakorlatokon ápolni hitüket, és felkészülni az egyházi ünnepekre. Minden évben szervezünk zárándoklatot Máriapócsra, mely feltöltődést jelent a résztvevők számára.

Lényegesnek tartjuk, hogy egészségügyi vagy lelki problémákkal küzdő lakóinknak segítsünk megkönnyíteni nehézségeik megélését, leküzdését. A hétköznapokat változatos programokkal próbáljuk színesebbé tenni, ezzel is segítve, hogy a figyelmük ne a gondokra irányuljon. Természetesen a foglalkozások, események minden lakó és napközis részére nyitottak.

Célzott rendezvényekkel próbáljuk segíteni a barátságok kialakulását, fenntartani a családi hangulatot. Ilyen rendezvényünk volt többek között a szeptember 7-én meg-

rendezett Családi nap, mely alkalomra vendégül láttuk a lakóink, napköziseink és dolgozóink családtagjait, hozzátartozóit is.

Az Intézmény szoros kapcsolatot ápol a balkányi Szent Antal Idősek Otthonával. Ellátottjaink évente több alkalommal látogatják meg egymást. Ezeken az alkalmakon kedvelt programok közé tartozik a vetélkedő Bibliai ismeretekből, az ügyességi versenyek és természetesen a közös éneklés.

Szinte már hagyománynak mondható, hogy több intézménnyel kölcsönösen meghívjuk egymást különböző témájú versenyekre, rendezvényekre. Többek között a Mikepércsi Idősek Otthonával, a Szávay Utcai Idősothonnal, a DMJV Csökkentlátók Otthonával és az Idősek Házával szoktuk összemérni tudásunkat több területen.

Szakmai kapcsolatban állunk több egészségügyi és szociális képzést nyújtó intézménnyel. A diákok, hallgatók és a szeretetszolgálatukat töltő önkéntes fiatalok számára segítséget nyújtunk az elméleti ismeretek megszerzése után a gyakorlati jártasság megszerzésében. De számos intézményből érkeznek hozzánk gyerekek, fiatalok, hogy műsoraikkal örömet szerezzenek lakóinknak.

Nagy várakozással és izgalommal készülünk az évfordulóra, mely alkalmat ad számunkra, hogy a 10 éves szolgálatra visszatekintsünk, és további szeretetteljes légkört és környezetet biztosítsunk az időseknek.

Tóth Attila

Frantisek Lizna SJ: Tovább kell mennem Zarándokként Szent Jakab útján

Régebben úgy beszéltek a zárándoklatról, mint a „kis halálról”, mert megvolt az esélye annak, hogy a zárándok nem tér vissza. Egy kicsit én is „meg akartam halni önmagam számára”, imádkozni akartam a barátaimért, jótevőimért és azokért, akiket megbántottam.

A zárándokút előtt felírtam cédulákra azoknak a nevét, akik közel álltak hozzám, vagy segítségre szorulnak, majd minden nap kisorsoltam egyet közülük. Utána egész nap őerte

imádkoztam, és küldtem neki egy képeslapot. Kíváncsi voltam, kire esik a sors választása a cél előtti utolsó szakaszban. Dusan Kazda nevét húztam ki, azaz Vrbík atya gyilkosáét. Ez az ember, akivel különleges körülmények között találkoztam, a börtönben megtért, és azt mondta, hogy az életfogytiglani fogság esélyt jelent számára az Istennel való találkozásra.

Frantisek Lizna SJ 2004 áprilisában indult el Svatá Hora-ból (csehországi kegyhely) Santiago de Compostelába, és augusztusban érkezett meg. Ez a kis könyv a 3000 kilométernyi gyaloglás közben minden nap gondosan vezetett útinaplója. A számos hasonló témájú könyv közül leginkább szikár egyszerűségével tűnik ki. Teológiai elmélkedésekkel vagy belső vívódások lejegyzésével Lizna sehol sem terheli az olvasóit. Megkapó a szöveg puritánsága, néhol a humor határán mozgó hétköznapi-sága.

Öröm-Hír



De colores!

Egy hétvége, aminek nem lesz vége

Egy hétvége,
 ahol barátként várnak,
 ahol olyannak szeretnek, amilyen vagy,
 ahol megpróbálhatod másként látni
 a világot,
 ahol megismered a szeretet, a türelem,
 a szolgálat világát,
 ahol barátokra találsz, ahol önmagadban
 és társadban felfedezed Jézus Krisztust,
 ahol megtapasztalod az egyház szeretetét,
 ahol segítenek megtalálni életcélot,
 ahol felismerheted keresztény küldetésedet.

A cursillo spanyol eredetű szó, kis vagy rövid tanfolyamot jelent. Csütörtök estétől vasárnap estig tartó rövid együttlét bentlakással, ahol papok és világiak a katolikus hit lényeges igazságait és életformáit mutatják be nemcsak előadással, hanem beszélgetésekkel, életpéldákkal is.

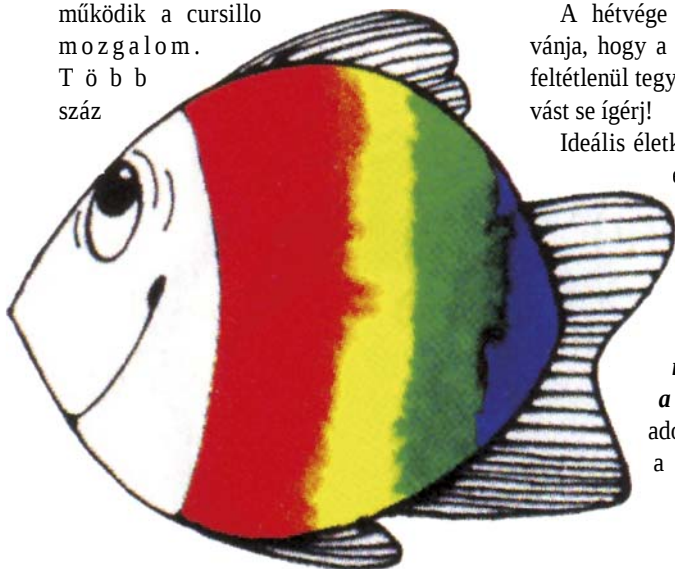
A három napban Jézus személyére és tanítására összpontosítjuk erőnket. A résztvevőknek a keresztény igazságok átélte ismeretét nyújtja, és vágyat ébreszt bennük az egyház szolgálatára.

A cursillo nem csupán ismeretet, tudást akar átadni, hanem a hit élményét kínálja. Ehhez szüksége van a résztvevők egész lényére, szívére, lelkére.

A cursillo lényegéhez tartozik a szentmise, a közös imádság, a dialógus, a munkatársak személyes tanúságtétele, az öröm. A cursillo nem lelkigyakorlat, hanem elsősorban együttlét, melyben legfontosabb a közös imádság és a beszélgetések.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében 1994 novemberétől működik a cursillo

mozgalom.
 T ö b b
 száz



férfi és nő vett részt ezeken a hétvégéken. Most újra vettünk egy nagy lélegzetet, és kinyitjuk a nagy találkozás lehetőségét Krisztussal és a keresztény közösséggel. Különösen számítunk azokra a szívekre, akik ösztönzést éreznek magukban, hogy tevékenyen részt vegyenek egyházközségünk és egyházmegyéink lelki megújulásának munkájában. Hitünk, szeretetünk megújulása, megerősödése mindig szolgálja saját életünk boldogságát, és természetesen bőségesen tudunk ebből az örömből, erőből juttatni családunknak, embertársainknak is. Egy cursillos hétvégén mindig beteljesül Jézus ígérete: „Azért jöttem, hogy életük legyen, és bőségben legyen.” (Jn 10,10)

Szeretnénk, ha az örömteli együttlét a hétvége után is folytatódna. A résztvevők kis csoportokat alakítanak, majd rendszeresen találkoznak, bekapcsolódva egyházközségük életébe. A csoport-összejöveteleknek a cursillo alatt elsajátított módszere hozzásegíti a résztvevőket hitük elmélyítéséhez, keresztény életük gazdagításához és az apostoli munkához. Ily módomból éljük át a keresztény lét örömet. Így válunk alkalmassá arra, hogy a társadalommal megismertessük a kereszténységet. Ez a mi új evangelizációnk. A cursillo végső célja, hogy a Szentlélek által az egész társadalom kereszténnyé váljon.

Kiket vár a cursillo?

Mindazokat, akik felelősséget éreznek az életük iránt. Akik fiatalosan nyitottak tudnak lenni. A vallásukat kevésbé ismerőket vagy azt rendszeresen nem gyakorlókat is hívjuk.

A hétvége témáinak felépítése megkívánja, hogy a jelentkező mindhárom napra feltétlenül tegye szabaddá magát! Telefonhívást se ígérj!

Ideális életkor 25 és 65 év között. A női és férfi cursillót külön tartjuk.

Iskolai végzettség szerint nem csoportosítunk, szeretjük a sokszínű közösséget.

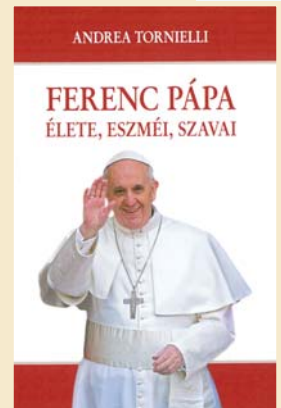
II. János Pál pápa 1995. május 6-án a cursillistáknak a következőket mondta: „Hálát adok az Úrnak az adományok és a világosság bőségéért, amely

Andrea Tornielli: Ferenc pápa élete, eszméi, szavai

Luis Palau, az evangéliumi keresztények egyik világszintű vezetője beszélt a Bergoglióval való barátságáról. (...) „Amikor Bergoglio mellett vagy, az a benyomásod, hogy személyesen ismeri az Atya Istent” – nyilatkozta Palau egy interjúban. „Ahogyan imádkozik, ahogyan az Úrral beszél, az olyan emberre vall, aki ismeri Jézus Krisztust és lélekben bensőséges kapcsolatban van az Úrral. Számára semmi fáradtságot nem jelent az imádság” – olvashatjuk a kötetben.

Ferenc pápa életét, eseményeit és megnyilatkozásait bemutató könyv megismerteti az olvasót azzal az emberrel, akire hívők és nem hívők egyaránt várakozással tekintenek. A Szentatyja szeretetteljes szavai mindenkihez szólnak. Múltjának felelevenített jeleneteit olykor derű és humor járja át, s bár elsősorban az életéről beszél, időről időre önkéntelenül is felszínre hozza a krisztusi tanítás drága kincseit.

Öröm-Hír



rajtatók keresztül kiárad az emberekre... Ha a földkerekséget felkészítették a kegyelem elfogadására, akkor a cursillok által sok testvérnek felkínálhatják az Úrral való találkozás intenzív, felszabadító és örömteli lehetőségének élményét. Legyetek tehát mindig eleven élesztő, kovász!”

Az egyházmegyei cursillos hétvégéket Nyírbátorban a Kelemen Didák Lelkigyakorlatos házban tartjuk:

2013. november 7–10. férfi cursillo

2013. november 21–24. női cursillo

Várjuk a jelentkezéseket:
 Hódi Miklós; hodiarihiv@gmail.com
 Felföldi László plébános;
 felfoldi@dnyem.hu, +36-30/985-5640

De colores!

Hódi Miklós

Az egyházmegye alapítását ünnepelték Rómában

2013. július 1-6. között – a fiatalokkal együtt – 5 buszos zárandokcsoport vett részt az egyházmegye fennállásának 20. évfordulóját ünneplő jubileumi zárandoklaton, melyhez Rómában csatlakoztak a repülővel érkezők is.

A 3. busz utasai az első nap a palmanovai székesegyházban ünnepélyes szentmise keretében Gyümölcsoltó Boldogasszonyra emlékeztek. Olaszország eme ÉK-i városát a 16. században alapították erődvárosnak, amely szabályos 9-szögletű alaprajzát máig megőrizte. A Piazza Grande elnevezésű főtéren található székesegyházban (Duomo) a szentmisét Lipták József és Marossy József plébánosok mutatták be.

A Bolognában történő szállást követően Szent Ferenc és Szent Klára szülővárosa, Assisi felé vettük az irányt, ahol július 2-án először találkoztak a buszos csoportok, s Sárlos Boldogasszony ünnepén közösen adtak hálát a Jóistennek, és köszönték meg a kapott kegyelmeket.

Július 3-án a Szent Péter Bazilikában Bosák Nándor megyéspüspök a szolgálat, az Eucharisztia, és a hit fontosságára hívta fel a figyelmet: „Számunkra a legfontosabb, hogy ez Péter apostolnak, Krisztus apostolának az egyháza, s ezt az egyházat Krisztus Péterre és utódaira bízta. Az a szolgálat, amelyet szerte a világon a püspökök és a papok végeznek, ahhoz a szolgálathoz tartozik, amelyet Péter apostol kapott. A szeretetet és a hűséget fejezzük ki. A papság és a hívek együtt élik át, amit Krisztus bízott rá a világra. Amikor megvalljuk, hogy keresztények vagyunk, katolikusok vagyunk, az egymásra utaltságot, az összetartozást mutatjuk meg. Az egyházmegyénk alapítását megköszönve kérjük, hogy a Jóisten őrizzen meg bennünket a hitben, támasszon az egyházmegyénk számára újból és újból papokat, akik a szentmisében jelenvalóvá teszik Krisztus áldozatát.”

A szentmisét követően megtekintettük a Szent Péter Bazilikát és a magyar kápolnát,

majd Róma egyházi, történelmi és kulturális emlékei mellett délután a buszos városnézés során a turistáktól nyüzsgő örök várost.

Ezt követő nap a Szent Lőrinc Bazilikában vettünk részt szentmisén. Csordás Gábor püspöki titkár szentbeszédében a templom történelme kapcsán elgondolkoztatott bennünket, milyen is a mi hitünk történelme? Vallásunkat, hitünket az apostolok és a keresztényüldözés áldozatainak bátor tanúságtétele alapozta meg, általuk jutott el a hit az emberekhez, amely Ferenc pápa szerint erős és legyőzhetetlen, harcolhat ellene bárki és bármi.

Eljutottunk a Szent lépcsőhöz is, itt lehetőségünk volt, hogy a szeretetünkért, lelkipásztorainkért, egyházközségünk elhunyt tagjaiért is feljajnljuk terdepelésünket.

Ezt követően a Santa Maria Maggioreban róttuk le tiszteletünket a Szűzanya előtt, majd a Szent Pál Bazilika Szent István diakónus kápolnájában fejeztük be római zárandoklatunkat. Útban hazafelé az utolsó közös szentmisénket Redipugliában, az el-



esett katonának emléket állító templomban tartottuk. Ferenczi Richárd debreceni káplán az egész hét zárásaként arról beszélt, hogy életünk egy zárandokút, minden nap egy



zárandoklaton vagyunk a mennyország felé. Ezen a jubileumi zárandoklaton a kereszténység szívdobogását akartuk érezni, szentek nyomdokain jártunk. Azonban nemcsak csodálni szeretnénk a szentek életpéldáját, hanem megerősödni is, és életünket Krisztus szeretetével alakítani és formálni.

Dr. Kádár Brigitta

SZÁLLÁSOK RÓMA KÖZPONTJÁBAN

5 különböző helyen 20 euro/fő/éj ártól! **Szolgáltatásaink:** Pápai audiencián való ingyenes regisztráció, repülőtéri transzfer, információk, foglalás magyar nyelven. **E-mail:** simpatia@index.hu **Tel.:** +36-70/943-2751



Ifjú zárandokok Rómában

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye jubileumi programsorozatának egyik állomása volt a római zárandoklat. Az 50 éves papi és 20 éves püspöki hivatását ünneplő Bosák Nándor főpásztort mintegy 250 zárandok kísérte el.

A zárandoklaton az egyházmegyei fiatalok népes csoportja is részt vett. Berecz Adél elsőször látogatott el az örökvárosba. Az alábbiakban gondolatait osztja meg az olvasókkal.

Mikor ezeket a sorokat írom, már egy hét is eltelt a római zárandokútról való hazaérkezés óta. Ám az azóta eltelt idő nemhogy megfakította volna az emlékeket, hanem még inkább elmélyítette azokat, letisztult képet és érzéseket hagyva maga mögött.

Úgy gondolom, már önmagában óriási vállalkozás, hogy néhány nap leforgása alatt megismerjük azt a számtalan remekművet, amely művészeti értékén túl vallási jelentőségével nyújt igazán nagy élményt, köztük is kiemelten a Szent Péter bazilika, amely utunk csúcspontja volt. És ha még ehhez hozzáveszünk a varázslatos Assisi és a Szent Antalról nevezetes Padova megtekintését, igazán

szerencsésnek mondhatjuk magunkat! Ez az élmény pedig nekünk, zárandokútra induló fiataloknak sokkal mélyebb tartalmat hordoz azáltal, hogy szívünkben vallásos lelkiülettel és ebből fakadó lelkesedéssel közelítünk minden helyszín felé, amely az egyszerű turista számára talán csak látnivaló, de számunkra sokkal többet jelent. Fontos ugyanis, hogy ne csak a küllemet lássuk, hanem felismerjük azt a megjeleníteni kívánt értéket, amit azok képviselnek. Hiszen zárandokutunk célja éppen az volt, hogy a látnivalók megismerésén túl valamilyen lelki értékkel is gazdagodjunk.

Azt hiszem, mindenki nevében mondhatom, sikerült ezt a különleges élményt ma-



gunkévá tennünk: a látvány és az érték kettős élményét. Ezt élhettük át Rómában, de ezt kell átélnünk itthon, a mindennapokban is. Találóak Teréz anya szavai, amikor egy imájában így fogalmaz: „Ne hagyj, hogy a mindennapok gondjai úgy hatalmukba kerítsenek, hogy miattuk elfelejtesz örülni a Feltámadt Krisztusnak!” Miért van az, hogy sokszor a hétköznapi sodrásában elfelejtkezünk arról, amit egy ilyen utazás alkalmával könnyedén újra felfedezünk? Az utazás, kimozdulni megszokott világunkból segítséget nyújt ahhoz, hogy átszellemüljünk és elgondolkodjunk, és hogy feltegyük magunknak a kérdést.

Berecz Adél

Rómában jártunk

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye római zárandoklatára induló „2-es” számú buszon 17 településről (Újfehértó, Téglás, Nyíregyháza, Rakamaz, Fényeslitke, Mátészalka, Miskolc, Mád, sőt még Felvidékről Szlovákiából is) 45-en vettünk részt. A résztvevők között a legfiatalabb 12 éves, a legidősebb több mint 70 éves volt. A teljesség igénye nélkül néhány résztvevő gondolataiból osztunk meg az olvasókkal egy kis csokorra valót.

„2013 májusában bémálkozott mind a három gyermekem és legnagyobb örömmre férjem is, aki református hitre volt keresztelve. Mivel július 31-én leszünk húsz éves házaspár, hosszasan fontolgattuk, hogy mivel ajándékozhatnánk meg magunkat és az egész családot. Népes családnak számára nem kis anyagi megterhelést jelentett ennek az útnak a finanszírozása, de mint máskor is, a jó Isten most is megsegített bennünket. Bízunk benne, hogy családnak apraja-nagyja mind lelkiileg, mind pedig szellemileg sokat merített ebből a csodaszép, ám fizikailag nem kis kihívást jelentő útból. Különös értéket, lelki feltöltődést jelentettek a szentmisék,

melyek által növekedett bennünk a hit bátorsága, az Istenhez való kötődés. A két fiamnak rendkívüli élményt jelentett a zárandoklat során való ministrálás, és nagyon hálásak vagyunk a jó Istennek azért is, hogy szüleink is elkísérhettek bennünket erre a gyönyörű és gyümölcsöző utazásra.”

„A drága Szűzanyám segített ahhoz, hogy itt lehettem. Ezért imádkoztam, súlyos betegségből ő segített ki, és leküzdhettem a betegséget. Évek óta az volt a vágyam, hogy ide, a Szent Rómába eljussak. Köszönöm, Szűzanyám!”

„Életemben először jártam Rómában. Lelkiben feltöltődve egy életre való élménnyel térek haza. Megköszönöm a Szűzanyának és a családomnak is, hogy eljuthattam.”

„A Hit Évében egyházmegyei zárandoklaton nagy örömmel adok hálát a jó Istennek, hogy meghívott az Örök Városba és az Apostolfejedelmek sírjánál imádkozhattam, adhattam hálát az életemben kapott kegyelmekért, nehézségeikért.”



„Megélni Rómában a múltat és a jelent egy maroknyi magyarral, akikben ugyanaz a szív dobban. Tele kéréssel, hisz mindannyian hoztunk magunkkal kéréseket, beteljesületlen vágyakat, reményeket, hogy itt meghallgatásra találjanak, és megköszöntük azt, amit már kaptunk. A pápai himnuszt már másképpen fogom megélni, hisz én is itt járhattam, és együtt énekelhettem Bosák Nándor püspök úrral és a zárandok társaimmal itt Rómában. Mélyen megérintett az a sok bölcsesség, amit az út során Imre atyától kaptunk.

A gondolatakat összegyűjtötte Juhász Imre, Újfehértó plébánosa

Fiataljaink a HungaRio-n

XVI. Benedek pápa hirdette meg a 2013. évi Ifjúsági Világtalálkozót Rio de Janeiro-ba. Hazánkból 15 szerencsés fiatal juthatott ki ebbe a csodálatos Dél-amerikai országba, együtt ünnepelni Ferenc pápával és több millió katolikus fiatalal. Azonban az itthon maradtak is bekapcsolódhattak a találkozó programjaiba, hiszen Pécsen a Rio-i eseményekkel egy időben rendezték meg a HungaRio-t. Egyházmegyénkből nagyon szép számmal vágunk neki mi fiatalok, hogy átutazva az országot a közel kétezer magyar fiatalal töltsünk el pár napot.

Szerdán reggel két busszal Nyíregyházáról és Debrecenből indultunk el Pécsre.

A találkozó jelmondata Máté evangéliumából a „Menjetek és tegyetek tanítványom-má minden népet” igeszakasz volt. E köré a téma köré épültek fel a katekézisek, ahol a

Csaba testvér úgy véli: a legtöbb bajra, problémára a megoldás a gyermek, egy szeretettel teli család lehet.

Péntek délután az Ifjúsági Passio mozgatta meg Pécsen. A találkozó résztvevői mellett a helyiek is bekapcsolódtak, hogy végigél-

lyet, Máriagyűdöt. A Szűz Anya áldásával indultunk haza tele élményekkel, és bátorságot merítve a feladathoz: tanítvánnyá tenni a körülöttünk lévő embereket.

Nagy Orsolya



püspök atyák az evangelizációról, a tanúságtételről, a meghívásról a misszióról beszéltek. Alkalmunk nyílt az előadásokon hallottakat 10-12 fő csoportokban feldolgozni. Ez nagy lehetőség volt arra, hogy megosszuk véleményünket a témában és megismerjük egymást.

A napi szentmisék és ebédek után a belvárosban számos délutáni program közül választhattunk. Pécs városa nagyon szép, és igen sok lehetőséget kínál. A találkozón résztvevő fiatalok ingyen meglephetették a városi múzeumokat, kiállításokat.

Esténként pedig koncertekkel és Rio élő kapcsolásával zárultak a napok. Egyik este Bőjte Csaba is a találkozó vendége volt, aki a fiatalokat a gyermekvállalásra buzdította.

hessük Krisztus szenvedéstörténetét.

Vasárnap délután karneváli hangulat lett úrrá a városon. Zenével, tánccal érkezünk meg a záró mise helyszínére, melyet Erdő Péter bíboros úr celebrált.

Ez a pár nap hatalmas élményt adott nekem, és úgy gondolom, a találkozón résztvevő valamennyi fiatalnak is. Jó volt kikapcsolódnia, otthagyni a hétköznapiakat, együtt imádkozni az ország katolikus fiataljaival. Egy ilyen alkalom megerősít bennünket abban, hogy nem vagyunk egyedül keresztény fiatalok. Erőt kaptunk ahhoz, hogy hazaérve lakóhelyünkön, közösségeinkben tudjuk hirdetni az evangéliumot, Krisztus szeretetét.

Hétfőn reggel elhagyva Pécsen, csapatunk felkereste a legősibb magyar Mária-kegyhe-

Őszi ifjúsági programok:

1. H&R utótalálkozó:

A római záródoklaton és a pécsi Hungarión részt vett fiatalok utótalálkozója.

Időpont: Szeptember 29. vasárnap délután
Helyszín: Szent Imre Gimnázium, Nyíregyháza

2. Országos Imaest a Tisztaságért:

Időpont: Október 2.
Helyszín: Helyi szinten bármely plébánia becsatlakozhat az imaestbe. A kapcsolódási szándékot kérjük előre jelezni az Ifjúsági Iroda felé.

3. Nagymarosi Ifjúsági Találkozó:

Időpont: Október 5.
Információ: www.nagymaros.katolikus.hu

4. 72 óra kompromisszum nélkül:

Időpont: Október 10-13.
Jelentkezés: A helyi koordinátoroknál (elérhetőségeik később kerülnek kiküldésre)

5. FAVÉT:

Időpont: November 16.
Helyszín: Szent Imre Gimnázium, Nyíregyháza
Érdeklődni: Bákonyi János atyánál.
Tel.: 30/445-47-10

Bővebb információ a programokról Gerhes Józsefnél kapható.

Honlap: www.ifjusaigiroda.webnode.hu
Telefon: 30/292-02-20

Kedves Katekéta Testvérek!

Szeretettel ajánlom figyelmetekbe az Ecclesia Kiadó által az idei tanévre megjelentetett Isten szeret engem! c. munkafüzetet, mely 5-7 éves gyermekek számára készült, tehát remekül használható óvodában és az iskola első osztályában is. Tanári kézikönyv és szemléltető csomag is tartozik hozzá, ezeket mind meg tudjátok rendelni a kiadó honlapjáról <http://www.ecclesia.cc/>.

A munkafüzet felépítésénél a Katekézis Általános Direktóriumának azon útmutatását vették alapul, amely szerint minden korosztályt megillet a neki megfelelő katekézis, amelynek segítségével be tudja fogadni a neki szóló örömhírt. Így a készítőik igyekeztek figyelembe venni a korosztályi sajátosságokat a változatlan hittartalom átadása során. Módszertanilag a Jézus Szíve nővérek által kidolgozott Öt Pont Módszerre épülnek az egyes leckék, mely szem előtt tartja az embernek mind az értelmi, mind az érzelmi, illetve akarati dimenzióját.

Mint minden év elején, új utakat és új módszereket keresve és lélekben is megújulva, az új könyv azon részére fektettem a hangsúlyt szakmai felkészülésem során, amely a bábozással foglalkozik. A tanári kézikönyv óravázlat-leírásaiban ugyanis helyt kaptak egy bábcsalád tagjai: a velük eljátszható egyszerű jelenetek igyekeznek az adott témát még inkább életközébe hozni.

A bábjáték az emberiség kultúrtörténetének ősi eleme, a bábszínház pedig mindig varázslat. A báb megteheti azt, amit az ember nem: átléphet tér és idő határain, átélhet bármit, ami volt és ami lesz. S hol máshol van a bábok világára leginkább szükség, mint a gyermekeknél? A kisebbek először tátott szájjal csodálják a megelevenedő bábokat, később maguk is szívesen részt vesznek a csoda megteremtésében. Minél többször kapnak lehetőséget, annál közelebb kerülnek egymáshoz. A művelt, szeretni tudó, másokért és önmagukért felelősséget vállalni képes, érzelmekben gazdag, empátikus felnőtté nevelést nem lehet elég korán kezdeni. A báb tehát nagy segítségünkre van a katekézis folyamatában, és a keresztyén nevelés egyik nélkülözhetetlen kelléke a kisebb korosztály számára.

A síkbábokat a szemléltető csomagban lévő figurákból könnyen elkészíthetitek. Személy szerint én anyósommal közreműködve készítettem néhány bábót, és az interneten keresgélve a Fakopáncs Fajátékbolt webáruházából rendeltem hozzá asztali bábparavánt (<http://fakopancs.hu/> – itt a játékkategóriák: Bábszínház és kellékei – bábparavánokra kattintva megnyílik az oldal, Asztali bábparaván, cikkszám: 2637).

Mindenkinek Istentől áldott új tanévet és jó munkát kívánok!

Szeretettel: Tamaskovicsné Tóth Otília nyíregyházi katekéta



Hittanverseny a Hit évében

Nagy örömmel adjuk tudtokra, hogy ismét hittanversenyt szervezünk a 2013/2014. tanévben.

A verseny időpontjai és helyszínei:

2013. november 09-én 09.00-15.00 óráig Debrecenben a Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumban, Nyíregyházán a Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda épületében.

2013. november 16-án 09.00-15.00 óráig Kisvárdán, a Szent László Katolikus Szakközépiskola, Ált. Isk., Kollégium és Óvoda épületében, Mátészalkán pedig a Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskolában.

A jelentkezés határideje: október 20-a.

Jelentkezni csak egy helyszínre/időpontra kell, értelemszerűen arra, amelyik a legkönnyebben elérhető.

Plébániánként 5-10 fős csapatok indulhatnak, 3-12. osztályos korig a következő címre beküldött kitöltött csapatlappal. ifi.iroda.dnyem@gmail.com

Az egyes helyszíneken a verseny és a programok lebonyolítását a helyi koordinátorok, hitoktatók végzik.

A hittanverseny elméleti részének témáihoz felkészülési és gyakorlási anyagot hamarosan rendelkezésre bocsátunk.

A résztvevők számára ebédet a helyszíneken biztosítunk. A csapatverseny során várhatóan egy óra alatt elméleti feladatokat kell megoldani, és egy óra akadályverseny lesz. Mindezt egy hittanos gyereknapi keretben tervezzük megtartani, játékos-énekes formában.

Ezen kívül kérünk minden induló csapatot a Csillagszámláló c. külön erre az alkalomra írt dal megtanulására és egy SAJÁT induló írására/eléneklésére, ami a kiírt témához kapcsolódik maximum 2-3 percben.

A hittanverseny témája szorosan kapcsolódik a Hit Évéhez, ezért a következő tematikát állítottuk össze a felkészüléshez:

- 1) Ábrahám, a hit vándora (rá mered-e bízni életedet feltétel nélkül Istenre?)
- 2) Kitartani a hitben – a szenvedések ellenére is (Jób könyve)

3) „Nem találtam ekkora hitet egész Izraelben”

– Jézus és Nikodémus Jn 3,1-15

– Zakeus Lk 19,1-10

– A százas szolgája Mt 8,5-13

– A pogány asszony gyermekének gyógyítása Mk 7,24-30

– A jobb lator hite Lk 23,32. 39-43

4) Az isteni erények: a hit, remény és szeretet összefüggése (Szeretethimnusz)

5) Egyházmegyénk története és az egyházközösség története

<http://www.dnyem.hu/tortenet.html>

6) A hithez kapcsolódó legfontosabb Hozsanna-énekek, himnuszok (275, 284, 293, 306)

7) Hitvallás (apostoli, nicea-konstantinápolyi) tartalma és története, eretnekségek

8) Három pápa: Boldog II. János Pál, XVI. Benedek és Ferenc pápa (jelmondatok, jelképek, fontosabb idézetek, eredeti nevük, felvett/pápai nevük szentjének története)

Kardos György hitoktató



Dr. Leszkovszky Pál atya aranymiséje

Dr. Leszkovszky Pál atya bensőséges, szép és örömmel teli szentmisén adott hálát 50 éves papsága alkalmából a debreceni Szent László-templomban a közelmúltban. Képzőművész szülők gyermekeként látta meg a napvilágot Budapesten 1934-ben. Már egészen kicsi gyermek korától élt benne a vágy – ahogy a szentmiséjén elmondta –, hogy az oltárnál állhasson és kezében tartassa Jézus Szent Testét. Orvosi tanulmányai és a titokban kezdett szerzetesi élete és teológiai tanulmányai, majd később orvosi és papi szolgálata mind Budapesthez kötődtek. A domonkos rend előjárója 2010 őszén helyezte át Debrecenbe azzal a nem titkolt szándékkal, hogy itt csendesebb, kevésbé mozgalmas életet éljen idős korára. Ám a test és a lélek gyógyítására tett fogadalma itt sem hagyja nyugalmasabb életvitel folytatására.

Szerényen, csendességben, szinte láthatatlanul, de mindenkor jelen van köztünk, a plébánia életében. „... lelkiismeretességéből, együttérző készségéből is van tanulnivalónk Szent Lukácstól”, az orvostól és evangélistától, ahogy írta Pál atya.

Köszönjük, Pál atya, az áhítattal elmondott szentmiséket, a közös naponkénti zsolozsma-imádságokat, a sok-sok lelki segítséget, a szószékről mondott tanításait, a csendes jelenlétet, a példamutató pontosságot és szerénységet, és azt a sok szervező munkát, melynek segítségével számos előadást hallgathattunk meg a II. János Pál Intézetben.

Kérjük mennyei Atyánkat, hogy még sokáig szolgálhassa Őt köztünk örömben, jó egészségben az emberek javára.

Havas Lászlóné

Kitüntetését jótékony célra ajánlotta

Ruszki Gábor volt fehérgyarmati plébános, 2013. augusztus 1-től nagykállói római katolikus plébános 2013. augusztus 11-én Pro Urbe kitüntetésben részesült Fehérgyarmatért tett 11 éves szolgálatáért.

A plébános a kitüntetéssel járó pénzösszeget jótékony célra ajánlotta fel, amellyel 22 nehéz sorsú diák iskolakezdését támogatta.

Dr. Kádár Brigitta



A 800 éves Hajdúsámsonért adtak hálát

„Ha az úr nem építi a házat, hiába fáradsanak az építetők. Ha az Úr nem őrzi a várost, hiába vigyáznak rá az örök.” (Zsolt 127,1)

Ünnepi ökumenikus istentisztelet tartottak Hajdúsámson fennállásának 800. évfordulóján a város református templomában a keresztény felekezetek képviselőinek – Fodor András római katolikus püspöki helynöknek, Szarka Gergely görögkatolikus szervező lelkésznek, és Lovász Krisztián református lelképásztornak – kezdeményezésére. Az istentiszteleten ígét hirdetett dr. Bölcskei Gusztáv református püspök, imát mondott a városért Bosák Nándor római katolikus püspök és dr. Keresztes Szilárd nyugalmazott görögkatolikus püspök.

Dr. Bölcskei Gusztáv református püspök igehirdetésében kiemelte: kimondani könnyű, belegondolni, már nehezebb, mit jelent a 800 esztendő. 800 év óta él ugyan ezen a helyen magyar nyelvet beszélő közösség, amit természetesnek gondolunk, ugyanakkor számtalan település történelme nem így alakult.

A történelem során vannak olyan események, fordulatok, amikor egy nép, település, egy család azt éli meg, hogy mindennek vége, mint ahogy Hajdúsám-

son lakosainak életében is előfordult, amikor minden gyökerestül megváltozott. De Jézus figyelmezteti az embert: „Vigyázzatok, legyetek készen”- utalt a felolvasott Mk 13, 21- szentírási szakaszra a református püspök.

Egy település közösségének életében szükség van a templomra, mint lelki spirituális óvóhelyre, amely tud befogadni, segíteni, az életet nemcsak túlélni, hanem megtalálni annak igazi értelmét. Ez a hely, a Krisztusba vetett hit megóvott, megtanította a felekezeteket egymás mellé állni, együtt imádkozni a nehéz évszázados időszakban. Az igazi kereszténység az, amelynek Krisztushoz van köze, és ha nekünk Krisztushoz van közünk, akkor egymáshoz is van közünk – fejezte be gondolatait a főpásztor.

A hálaadó istentiszteleten részt vett Tasó László országgyűlési képviselő, Nyíradony város polgármestere, Hamza Gábor, Hajdúsámson polgármestere, Tóth János alpolgármester, a helyi önkormányzat képviselői, civil szervezetek képviselői és a város keresztény hívei.

Az istentiszteleten közreműködött a helyi Ökumenikus Ifjúsági Kórus.

Kovács Ágnes

Középkori templomok útja Baktalórántházán keresztül

Büszkeséggel tölt el bennünket, baktalórántháziakat, hogy Árpád-kori templomunk egyik állomáshelye lett a „Középkori templomok útja” projektnek. Csaroda, Lónya, Tákos, Vaja és Tarpa templomaival egyetemben városunk római katolikus temploma is olyan egyedi kincs, amely középkori egyházi örökségünk egyik ékszerdoboz. A több ütemből álló, „Középkori templomok útja” program ezt a páratlan vallási- és kulturális örökséget szeretné megismertetni az érdeklődőkkel.

Városunk viszonylag kisméretű, román stílusban épült temploma szentélyre és hajóra tagolódik. A kórustartó pillérek is a kora-középkorban épültek. Szentélye egyenes záródású, a külső falak fekete és piros égetett, mázas téglából épültek. Mindez a sekrestye külső falain látható legszebben. Egyik legrégebbi és legszebb példája a kora-középkori magyar építészeti sajátosságának.

A templom egyedi értékét emelik az elmúlt évben feltárt középkori freskók, amelyek bibliai történeteket örökítenek meg, közepe a Golgota-jelenettel.

A templom bejáratánál elhelyezett táblán a négy nyelven olvasható rövid történet hivatalosan is jelzi, hogy az épület egyik megállóhelye a „Középkori templomok útjának”. A Kárpátaljával és Romániával létrejött együttműködés egy újabb lehetőség a vallási turizmus föllendítésére, amely olyan műemléki és művészettörténeti értékekre hívja fel a figyelmet, amelyek korábban nem szerepeltek a turisztikai kínálatok között.

Némethné Csubák Éva



Egy „Magvető” életpéldája

Az idén ezüstmisés Hasulyó János római katolikus plébános, kanonok papi pályafutásának legfontosabb helyszínei Ajak és Baktalórántháza.

A 25 éves papi jubileumát ünneplő János atya Ajak településről indult „Magvető útjára”. A keresztény családban itt nevelkedő fiatal az iskolai után az Egri Hittudományi Főiskolát választotta, ahol 1988-ban Seregély István egri érsek pappá szentelte.

Az ajaki római katolikus templomban tartott hálaadó ezüstmisén a szomszédos községekből, Baktalórántházáról, annak minden filiájából is érkeztek hívek, és nem utolsósorban a paptársak töltötték meg színültig a templomot. Seregély István nyugalmazott érsek ünnepi prédikációjában emlékeztetett a negyed századdal ezelőtt történt eseményekre. Hasulyó András atya Baktalórántházán is mutatott be hálaadó szentmisét a papi hivatásáért, ahol paptársa, Hajdu István káplán atya méltatta az ő 25 éves szolgálatát.

A jubiláló papot köszöntötték a lelkeségi csoportok vezetői és a települések polgármesterei is. Kerekes Miklós, Ajak polgármestere a település büszkeségének nevezte János atyát, hiszen Ajak sok papot adott már a római katolikus egyház számára, akik mindannyian a város büszkeségei. Baktalórántházán Nagy Lajos polgármester Istentől jövő jókívánságával buzdította őt kívánva, hogy a következő 25 év, az aranymise is ilyen kegyelemben, szentségben adasson meg számára.

Ez a szép, ezüstös alkalom a szeretet alkalma volt számunkra, hívek számára is, hiszen a két település egymáshoz közelebb került a szeretet-vendégségen, a szíves vendéglátáson keresztül is.

Hasulyó János atya ezüstmisés szentképén álló jelmondat: „Íme, eljövök Uram, hogy megtegyem a Te akaratodat” (39.Zsolt). Isten áldása kísérje további szolgálatát!

Némethné Csubák Éva

Találkozás a dévai gyerekekkel

Július 22-én a Dévai Szent Ferenc Alapítvány 40 árva gyermekét és kísérőiket látták vendégül pusztadobos lakói a helyi karitászs segítségével. A pusztadobosi és a dévai gyerekek együtt játszottak egy egész délutánon át. Volt foci, tollasozás, különböző labdajátékok, színezés, arcfestés, zenés műsor, végül vacsora, melyhez Gégény Béla egyházmegyei karitászigazgató mondott asztali áldást. Az est végére a kisebb gyerekek is megbátorodtak, és az alkalmi színpadon bemutatták énektudásukat, melyet nagy szeretettel hallgattunk, és tapssal jutalmaztunk. Végül visszatértek a gergelyiugornyai szállásukra, útravalóul édes-ség csomaggal, gyümölcssel a kezükben. Köszönjük a karitászs csoport tagjainak, a támogatóknak az áldozatos munkát és felajánlásokat!

Tóth Zsuzsanna

20 éves az egyházmegyei karitászs

1993. október 26-án alakult meg a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyei Karitászs intézményét, amely most ünnepi fennállásának 20. évfordulóját. Ez alkalmából Gégény Béla igazgató úr szervezésében ünnepi megemlékezés lesz Debrecenben, 2013. október 26-án 10-16 óra között. Az ünnep emlékezős a 20 év gyümölcseire, hálaadás a jó Istennek és minden jó szándékú segítőnek, valamint a megbecsülés kifejezése a Karitászs munkatársainak és segítőinek.

Az ünnepi megemlékezésre lelkigyakorlattal is készülnek, amelyre október 17-19-ig várják a karitászs munkatársait a máriapócsi lelkigyakorlatos házba.

Öröm-Hír



Jótekonysági nap Nyírcsaholyban

A nyírcsaholyi hívek számára a templom az a hely, ahová mindig nyitott szívvel és tiszta lelkülettel mennek. A római katolikus templom tetőszerkezetének felújításáért rendeztek jótekonysági délutánt.

Dr. Cservenyák László az egyházközség testületének világi elnöke köszöntőjében a faluban látható 2 templomtoronnyal utalt a falu etnikai (tótok, ruszinok, svábok), vallási (római, görögkatolikusok, reformátusok) sokszínűségére. „Keveset adsz, amikor a te tulajdonodból adsz. Valamit meg kell tartanod, minden, amid van, egyszer átadatik. Adakozz tehát ma, hogy az adakozás ideje a te időd legyen, ne az örököséid” (William Heinemann) – emelte ki a délutáni összejövetel lényegét.

Ivancsó Sándor görögkatolikus paróchus egy bibliai idézettel adta áldását a rendezvényre: „Az építő hiába fáradozik, ha az Úr nem adja áldását”. Majd Panyi József római katolikus plébános, a rendezvény házigazdája országunk első tanítói, a bencés szerzetesek jelmondatával köszöntötte a résztvevőket, vendégeket: „Ora et labora” – Imádkozzál és dolgozzál!

Németh János mezőladányi plébános

a Hit éve jegyében szólt a jelenlévők-höz. Reményik Sándor egyik versét idézte: „Ne hagyjátok a templomot s az iskolát!” Büszkén vallja magát nyírcsaholyinak, itt kapta azt a nevelést, szigort, fegyelmet, amely életének ma is mérvadója. „A templom maga kőépület, emberek lelke pedig a szentlélek temploma. Újuljon meg ne csak a templom, hanem közben minden ember is.

Becsei Miklós a mátészalkai református lelkész Szent Pál apostol Efezusiakhoz írt levele alapján a megváltás isteni-emberi művéről szól, valamint buzdította a híveket az egyetértésre, megbocsátásra és az életszentésre.

Csordás Istvánné Polyák Mária főszervezőtől elmondta, nagy ereje van az összefogásnak. Ehhez kell a személyes megszólítás, odafigyelés. Az emberek azonnal érzik, hogy jót kell és jót tudnak tenni.



A költségvetés szerint 33 millió forintra lenne szükség, a külső renoválással együtt, amely a teljes vakolat leverését tartalmazza. A felújítási költséghez a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye 3 millió forinttal járul hozzá, ehhez a jótekonysági napon mintegy 5 millió forint bevételünk lett.

Külön köszönjük Mihálku Attila kultúrház igazgatónak és Bodnár Imre atyának, a falu korábbi plébánosának a templomfelújításban nyújtott segítségét, valamint mindenkinek az adományokat, és nagy szeretettel várjuk a további felajánlásokat.

Bohán Judit

Bővítették a nemzetiségi iskolát

Júniusban a tanév végét jelző csengő csak a diákok számára jelentette a pihenés heteinek, hónapjainak kezdetét a mátészalkai Széchenyi Katolikus Iskolában. Olyan nagyszabású felújítási és átalakítási munkák kezdődtek ekkor, amelyekre 1989 – az új épületszárny megépítése óta – nem volt példa. A megnövekedett tanulólétszám szükségessé tette az épület tetőterének beépítését. A tervek szerint kialakítanak kerül négy csoportszobát és egy nagyobb alapterületű közösségi teret is. A kisebb helyiségek alkalmasak lesznek a nyelvi- és hittanórák, a fejlesztő és tehetséggondozó foglalkozások megtartására. A közösségi teremben helyet kapnak azok az iskola életéhez kapcsolódó egyházi és világi rendezvények, amelyek várhatóan nagyobb tömegeket mozdítanak meg. A legnagyobb munka, a bővítés befejezése még folyamatban van, de az „apróbb” nyári munkák sikeresen befejeződtek. Új burkolatot kapott a fogadóterem, felújították kerültek a mosdókat, a tornaöltözőt, a második emelet tantermeit,

megettörtént a régi épület nyílászáróinak cseréje illetve valamennyi nyílászáró átfestése.

Az iskola környezete is tovább szépült, nagyszabású tereprendezés történt. Az udvar megtisztítása után a szülők jótekonysági báljának bevételéből egy fedett közösségi teret alakítottak ki, és folyamatban van fajtékerek beszerzése is.

Dienes Béla igazgató úr tanévnyitó beszédében is hangsúlyozta: ezekhez a nyári munkálatokhoz 70 millió Ft összegű támogatást biztosított az iskola fenntartója, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye. Külön köszönetet mondott ezért Főtisztelendő Bosák Nándor püspök úrnak, aki minden területen támogatja és segíti az iskola nevelő, hitéleti és oktató munkáját.

A megsépült és megújult környezetben a 2013-2014. tanévben a mátészalkai Széchenyi Katolikus Iskolában 574 tanuló kezdte meg tanulmányait, akik közül 93 elsőt köszönthettünk szeptember 2-án.

Kaptorné Bíró Beáta igazgatóhelyettes

Gyalogosan Teréz anyához

2013. szeptember 7-én Jézus és az apostolok példáját követve immár második alkalommal indultunk el gyalogosan Boldog Kalkuttai Teréz anyához a cégénydányádi templombúcsúba.

Fáradalmainkat, zarándoklatunkat ezúttal egyrészt azon fiatalokért ajánlottuk fel, akik elfordultak családjuktól és a Jóistentől, másrészt pedig a Szentatya szándékának megfelelően a békéért.

A templombúcsúra a környező településekről is érkeztek katolikus testvérek. Jó érzés volt megérkezni a zsúfolásig tele kápolnába. A szentmisét Bökö Péter plébános celebrálta Kovács Róbert paróchus koncelebrálásával.

Dr. Kádár Brigitta

Kerékpárral a templomok útján

(Baktalórántháza, Ajak, Máriaopcs)

Lelkes kis kerékpárcsapat érkezett a nyár folyamán Baktalórántházára. Biciklis zarándokok, több mint 50-en, (12 évestől 70 éves korig) töltötték be a baktalórántházai római katolikus templomkertet. A 40 fokos hőség ellenére kétnapos kerékpárútkjuk Ajakról indult Máriaopcsra. Az éjszakát is Máriaopcsra töltötték. Hazafelé jövet ismét betértek a baktalórántházai Árpád-korabeli templomba. Mint a tábla is jelzi, a nyár elején a baktai római katolikus templom egy állomáshelye lett a „középkori templomok útjának”. Az ajaki kerékpáros templomjárókat Hasulyó János plébános és Hajdu István káplán fogadta, pár órát itt töltöttek, rácsó-



dálkoztak a kora- középkori freskókra, majd délután 4 óra után hazafelé indultak. Reméljük, Baktalórántházát többen is felkeresik majd annak köszönhetően is, hogy bekapcsolódtunk a vallásturizmus vérkeringésébe.

Némethné Csubák Éva

„Nincs üdvösség másban, csak Jézus Krisztusban”, avagy tetőfelújítás utáni templomszentelés és templombúcsú Kölcsében

2013. augusztus 31-én délután 4 órakor Kölcsében tetőfelújítás utáni templommegáldást és Jézus Szíve templombúcsút tartottak. Az ünnepi szentmisét Bosák Nándor megyéspüspök mutatta be. A szentmisén koncelebrált Tamás László szatmárcsekei és kölcsői, Marossy József vásárosnaményi, Bökő Péter fehérgyarmati plébános, valamint Harbula Gyula kölcsői görögkatolikus parókus.

A zsúfolásig megtelt templomban a környező települések római katolikus hívei, valamint a helyi görögkatolikus, református és evangélikus egyházközösségek hívei együtt örvendeztek a megújult templomnak.

Az ünnepélyes bevonulás után köszöntötték a megyéspüspököt, aki pappá szentelésének 50., püspökké szentelésének 20. évfordulóját ünnepelte. Ezután a püspök megáldotta a megújult templomot.

Püspök atya prédikációját egy ősi Jézus Szíve énekre, a „Jézus Szíve, szeretlek én, segíts át az élet tengerén” kezdetű énekre



építette. Ahányszor csak bejövünk a templomba – mondta –, és rátekintünk Jézus képére, olyan, mint egy jó kút, amelyből nem fogy ki Isten jósága, melyet Jézus Szíve dicséretén keresztül áraszt ki számunkra. Jézus életét is feláldozta, hogy visszavegyen bennünket Istenhez, s a bűn hatalmából kiszabadítsa a világot. Üdvösségünk forrása, ha belekapaszkodunk Jézus lelki ajándékai-ba”, amelyek a szentmisén való részvétel és a szentáldozás lehetősége. Ezen a napsütéses délutánon azért adtunk hálát, hogy sokan megértették: aki a templomért tesz, Isten ajándékát kapja.

Dr. Kádár Brigitta

Személyi és területi változások a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében 2013. augusztus 1-től Bosák Nándor megyéspüspök az alábbi változtatásokat rendelte el:

Plébánosi felmentések, áthelyezések, illetve kinevezések

Nyugdíjba vonul: Kis István nyíregyházi, Varga János ibrányi és Vitai László nagykállói plébános.

Dr. Krakomperger Zoltán Nyíregyháza Kertvárosi Plébániára, Dr. Lipták József Hajdúszoboszlóra, Ruszki Gábor Nagykállóba, Sári András Nyírbogdányba, Szűcs József Geszterédre kaptak plébánosi kinevezést.

Bökő Péter Fehérgyarmatra, Ferenczi Richárd Gávavencsellőre kapott kinevezést mint plébániai kormányzó. A debreceni Szent László Plébániára 2013. július 22-től Górski Jacek OP domonkos atya kapott plébániai kormányzói kinevezést.

Kápláni áthelyezések, illetve megbízások

Földes Gábor a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya Főplébánián, Katona István a kisvárdai plébánián, Nagy Csaba Debrecenben, a Szent Anna Plébánián folytatja kápláni szolgálatát.

Reznek Ádám újmísi Mátészalkán kezdte meg kápláni szolgálatát. Törő András újmísi ősztől Rómában folytatja tanulmányait.

Szeptember 1-jétől végzős teológusok

Olasz Lajos a debreceni Szent Anna Plébánián, Varga Lóránt a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya Plébánián kezdik meg diakónusi gyakorlatukat.

Területi változások

Új néven és új plébánia központtal szervezte át a főpásztor Nyíregyházán az eddigi Szent Antal Plébániát. Új neve: Kertvárosi Római Katolikus Plébánia, Nyíregyháza. A Plébánia hivatal központja: Legyező út 26/4.

Ibrány és Buj egyházközösségeket Nagyhalász plébániához csatolta.

Tiszabercel filiális egyházközösséget Nagyhalásztól Gávavencsellőhöz csatolta.

Sajtóiroda –

Debrecen–Nyíregyházi Egyházmegye

Impresszum: Kiadja: a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye | **Felélő kiadó:** Felföldi László püspöki helynök | **Főszerkesztő:** Kovács Ágnes

Öröm-Hír Szerkesztőség: 4024 Debrecen, Varga u. 4. **Telefon:** 06-52-530-451, 06-30-240-1482 | **E-mail:** sajtóiroda@znyem.hu | **Címlapfotó:** Kovács Ágnes

Nyomda: Rexpo Kft., felelős vezető: Ráczy János

ÖRÖMHÍR MINDENKINEK!

CSALÁDOSOKNAK
EGYEDÜLÁLLÓKNAK
FIATALOKNAK
IDŐSEKNEK

KÖZÉLET ÉS HITÉLET

ANYANYELV ÉS KULTÚRA

KÖNNYŰ- ÉS KOMOLYZENE

ÉLETVITEL ÉS TUDOMÁNY

OKTATÁS ÉS SZÓRAKOZTATÁS

MESÉK GYEREKEKNEK



FM MAGYAR
KATOLIKUS
102.1
RÁDIÓ
BUDAPEST



www.katolikusradio.hu • info@katolikusradio.hu • 06 1 255 3333
Országos Katolikus Rádió Alapítvány • CIB: 11100104-18183674-36000001

Az adás Debrecen 45-50 km-es körzetében is fogható. Naponta 10-12 percben debreceni hírekkel jelentkezik a 15:04-kor kezdődő Korkép című műsorban, ebben kb. 15:15-kor kerül sorra Debrecen.
Hétfő: sport; kedd: közélet, gazdaság, belpolitika, egészségügy, közlekedés és egyéb közérdekű téma;
szerda: kultúra; csütörtök: egyházi- és hitélet; péntek: közélet.